

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

Bryssel, 27. helmikuuta 2024
(OR. en)

2023/0200(COD)

PE-CONS 10/24

CADREFIN 21
POLGEN 22
FIN 113
COEST 92
UA PLATFORM 6
ELARG 11
NDICI 5
RELEX 138
ECOFIN 110
CODEC 241

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia:	EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS Ukrainan tukivälineen perustamisesta
-------	--

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
ASETUS (EU) 2024/...,**

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

Ukrainan tukivälineen perustamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 212 artiklan ja 322 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon¹,

noudattavat tavallista lainsäätämismenettelyä²,

¹ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 27. helmikuuta 2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Sen jälkeen kun Venäjän Ukrainaa vastaan käymä provosoimaton ja perusteeton hyökkäyssota alkoi 24 päivänä helmikuuta 2022, unioni, sen jäsenvaltiot ja eurooppalaiset rahoituslaitokset ovat mobilisoineet ennennäkemättömän määrän varoja, joilla tuetaan Ukrainan taloudellista, sosiaalista ja rahoituksellista kriisinsietokykyä. Tässä tuessa yhdistyvät unionin talousarviosta myönnettävä tuki, mukaan lukien poikkeuksellinen makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euroopan investointipankin (EIP) ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) tuki, joka on taattu kokonaan tai osittain unionin talousarviosta, sekä jäsenvaltioiden myöntämä lisärahoitustuki.
- (2) Eurooppa-neuvosto päätti 23 päivänä kesäkuuta 2022 myöntää ehdokasmaan aseman Ukrainalle, joka ilmaisi vahvan tahtonsa sitoa jälleenrakentaminen unionin jäsenyyteen tähtääviin uudistuksiin. Jatkuva vahva tuki Ukrainalle on yksi unionin prioriteeteista, ja se ilmentää asianmukaisella tavalla unionin vahvaa poliittista sitoumusta tukea Ukrainaa niin kauan kuin se on tarpeen.

- (3) Unionin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2463³ nojalla vuodeksi 2023 myöntämää enintään 18 miljardin euron makrotaloudellista rahoitusapua pidettiin asianmukaisena vastauksena Ukrainan rahoitusvajeeseen vuonna 2023, ja se auttoi saamaan liikkeelle merkittävää rahoitusta muilta avunantajilta ja kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta. Tämä paransi merkittävästi Ukrainan makrotaloudellista ja rahoituksellista kriisinsietokykyä kriittisenä aikana.
- (4) Unioni on myös antanut merkittävää rahoitustukea lisäpaketilla, jossa yhdistetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/947⁴ perustetun naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa, jäljempänä ”NDICI – Globaali Eurooppa -väline”, varoja ja EIP:n lainoja. Jatkuvaa tukea antavat myös jäsenvaltioiden viranomaiset, yhteisöt, kansalaisjärjestöt ja vapaaehtoisryhmät.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/2463, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, välineen perustamisesta tuen antamiseksi Ukrainalle vuonna 2023 (makrotaloudellinen rahoitusapu plus) (EUVL L 322, 16.12.2022, s. 1).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1).

- (5) Lisäksi neuvosto päätti Ukrainan asevoimien tukemisesta 6,1 miljardilla eurolla päätöksellä (YUTP) 2021/509⁵ perustetusta Euroopan rauhanrahastosta rahoitettavilla talousarvion ulkopuolisilla avustustoimenpiteillä ja perusti neuvoston päätöksellä (YUTP) 2022/1968⁶ Ukrainaa tukevan sotilaallisen avustusoperaation, jonka yhteisiin kustannuksiin osoitettiin 0,1 miljardia euroa. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat myös toteuttaneet ennennäkemättömiä luontoissuorituksina toteutettavia hätäaputoimia Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1313/2013/EU⁷ perustetun unionin pelastuspalvelumekanismin kautta; kyseessä on mekanismin toistaiseksi suurin hätäapuoperaatio.
- (6) Lisäksi toukokuussa 2022 käyttöön otetut EU:n ja Ukrainan solidaarisuuskaistat olivat toukokuun 2023 loppuun mennessä tuottaneet Ukrainan taloudelle arviolta 31 miljardin euron vientitulot.

⁵ Neuvoston päätös (YUTP) 2021/509, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, Euroopan rauhanrahaston perustamisesta ja päätöksen (YUTP) 2015/528 kumoamisesta (EUVL L 102, 24.3.2021, s. 14).

⁶ Neuvoston päätös (YUTP) 2022/1968, annettu 17 päivänä lokakuuta 2022, Ukrainaa tukevasta Euroopan unionin sotilaallisesta avustusoperaatiosta (EUMAM Ukraina) (EUVL L 270, 18.10.2022, s. 85).

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 924).

- (7) Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan oli aiheuttanut Ukrainalle yli 270 miljardin euron vahingot 24 päivään helmikuuta 2023 mennessä, ja jälleenrakennuskustannukset on arvioitu 384 miljardiksi euroksi, minkä lisäksi Ukrainan pääsy rahoitusmarkkinoille on estynyt ja julkiset tulot ovat vähentyneet merkittävästi, kun taas humanitaariseen tilanteeseen vastaamiseen ja julkisten palvelujen jatkuvuuden säilyttämiseen käytettävät julkiset menot ovat kasvaneet merkittävästi. Kyseiset arviot sekä kaikista muista asiaankuuluvista ja myöhemmistä lähteistä saadut analyttiset tiedot muodostavat asianmukaisen perustan tulevien vuosien rahoitustarpeiden määrittämiselle, alueelliset ja alakohtaiset näkökohdat mukaan lukien.
- (8) Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) arvioi 30 päivänä maaliskuuta 2023, että vuoteen 2027 ulottuva valtion rahoitusvaje on 75,1 miljardia euroa, ja sopi Ukrainan kanssa 14,4 miljardin euron nelivuotisesta ohjelmasta, jonka tarkoituksena on vakiinnuttaa finanssipoliittista, ulkoista, hinta- ja rahoitusvakautta ylläpitävät politiikat ja tukea talouden elpymistä niin, että samanaikaisesti tehostetaan hallintoa ja vahvistetaan instituutioita pitkän aikavälin kasvun edistämiseksi osana sodanjälkeistä jälleenrakennusta ja Ukrainan unioniin liittymistä koskevaa prosessia.
- (9) Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan vuoksi Ukrainan rahoitustarpeissa on edelleen vajetta. Sen vuoksi Ukrainan hallitukselle tarvitaan merkittävää ja joustavaa tukea sen tehtävien ylläpitämiseksi, julkisten palvelujen tarjoamiseksi sekä maan elpymisen, jälleenrakentamisen ja nykyaikaistamisen tukemiseksi.

- (10) Kun otetaan huomioon Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat vahingot Ukrainan taloudelle, yhteiskunnalle ja infrastruktuurille, Ukraina tarvitsee merkittävää tukea ja institutionaalista kapasiteettia toimintojensa ylläpitämiseksi sekä lyhyen aikavälin hätäapua ja tukea maan nopeaan elpymiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen. Ukraina tarvitsee monipuolista tukea parempaan jälleenrakentamiseen ("build back better") ihmiskeskeisen elpymisen kautta, joka luo perustan vapaalle, kulttuurisesti elinvoimaiselle ja vauraalle maalle, jonka talous on häiriönsietokykyinen ja onnistuneesti integroitunut Euroopan ja maailmantalouteen, perustuu unionin arvoihin ja edistyy kohti unioniin liittymistä.
- (11) Tässä yhteydessä on syytä perustaa yksi keskipitkän aikavälin poikkeuksellinen väline, joka kokoaa yhteen unionin Ukrainalle antaman kahdenvälisen tuen ja jolla varmistetaan koordinointi ja tehokkuus. Tätä varten on tarpeen perustaa kaudelle 2024–2027 Ukrainan tukiväline, jäljempänä 'tukiväline', joka varmistaa tasapainon niiden unionin toimien joustavuuden ja ohjelmoitavuuden välillä, joilla pyritään paikkaamaan Ukrainan rahoitusvaje, vastaamaan elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin ja samalla tukemaan Ukrainan uudistuksia, joita se toteuttaa osana unioniin liittymistä koskevaa prosessiaan.
- (12) Tukivälineen poikkeuksellisen luonteen vuoksi on tärkeää, että sitä tuetaan johdonmukaisella ja priorisoidulla Ukrainan jälleenrakennussuunnitelmalla, jäljempänä 'Ukraina-suunnitelma', joka Ukrainan hallituksen olisi laadittava yhdessä Ukrainan Verhovna Radan ja kansalaisjärjestöjen edustajien kanssa ja joka tarjoaa jäsennellyn ja ennakoitavan, unionin jäsenyysvaatimukseen selkeästi kytketyn kehyksen Ukrainan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista varten.

- (13) Unionin tukea Ukrainalle vuosina 2024–2027 olisi annettava ensisijaisesti ja pääasiassa tukivälineestä, jotta voidaan välttää mahdolliset päällekkäisyydet muiden ohjelmien, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1529⁸ perustetun liittymistä valmistelevan tukivälineen, kanssa ja varmistaa johdonmukainen lähestymistapa yhtenäisen välineen avulla korvaamalla tai tarvittaessa täydentämällä muiden välineiden mukaisia toimia. Tukivälineestä myönnettävä tuki ei vaikuta Ukrainalle annettavaan tulevaan apuun eikä sen mahdollisuuteen osallistua vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehityksen mukaisiin unionin ohjelmiin.
- (14) Tältä osin tukivälineestä myönnettävällä unionin tuella olisi korvattava kahdenvälinen tuki, jota myönnetään NDICI – Globaali Eurooppa -välineestä. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että Ukraina voi jatkossakin päästä osalliseksi alueellisesta, temaattisesta, nopean toiminnan tuesta ja muista NDICI – Globaali Eurooppa -välineen tukimuodoista, erityisesti rajatylittävistä yhteistyöohjelmista, ja yleisemmin jatkaa alueellisen, makroalueellisen ja rajatylittävän yhteistyön ja alueellisen kehityksen edistämistä muun muassa panemalla täytäntöön unionin makroaluestrategioita.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1529, annettu 15 päivänä syyskuuta 2021, liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA III) perustamisesta (EUVL L 330, 20.9.2021, s. 1).

- (15) Humanitaarinen apu, puolustusapu ja tuki niille jäsenvaltioille, jotka antavat suojelua Ukrainan sotaa pakeneville ihmisille, olisi rahoitettava muista lähteistä kuin tukivälineestä ja rahoituksen olisi oltava riittävää ja jatkuvaa. Ukraina voi edelleen päästä osalliseksi unionin talousarvion puitteissa asiaankuuluvista unionin ohjelmista, kuten NDICI – Globaali Eurooppa -välineestä johdanto-osan 14 kappaleessa tarkoitettujen toimien osalta, neuvoston asetuksella (Euratom) 2021/948⁹ perustetusta kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalaisesta välineestä, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/96¹⁰ mukaisesta humanitaarisesta avusta ja yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alaan kuuluvista toimista, sekä unionin talousarvion ulkopuolisista Euroopan rauhanrahaston toimenpiteistä.

⁹ Neuvoston asetukset (Euratom) 2021/948, annettu 27 päivänä toukokuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välinettä – Globaali Eurooppaa täydentävän, kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalaisen välineen perustamisesta Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen nojalla ja asetuksen (Euratom) N:o 237/2014 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 79).

¹⁰ Neuvoston asetus (EY) N:o 1257/96, annettu 20 päivänä kesäkuuta 1996, humanitaarisesta avusta (EUVL L 163, 2.7.1996, s. 1).

Lisäksi ukrainalaiset yhteisöt voivat osallistua unionin sisäisiin ohjelmiin, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/695¹¹ perustettuun Horisontti Eurooppa - puiteohjelmaan, neuvoston asetuksella (Euratom) 2021/765¹² perustettuun Euroopan atomienergiayhteisön tutkimus- ja koulutusohjelmaan, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/694¹³ perustettuun Digitaalinen Eurooppa -ohjelmaan, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella EU) 2021/847¹⁴ perustettuun veroyhteistyötä koskevaan Fiscalis-ohjelmaan,

-
- ¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).
- ¹² Neuvoston asetukset (Euratom) 2021/765, annettu 10 päivänä toukokuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaa ”Horisontti Eurooppa” täydentävän Euroopan atomienergiayhteisön tutkimus- ja koulutusohjelman perustamisesta vuosiksi 2021–2025 sekä asetuksen (Euratom) 2018/1563 kumoamisesta (EUVL L 167 I, 12.5.2021, s. 81).
- ¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/694, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta ja päätöksen (EU) 2015/2240 kumoamisesta (EUVL L 166, 11.5.2021, s. 1).
- ¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/847, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, verotuksen alan yhteistyötä koskevan Fiscalis-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1286/2013 kumoamisesta (EUVL L 188, 28.5.2021, s. 1).

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/444¹⁵ perustettuun tulliyhteistyötä koskevaan Tulli-ohjelma, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/817¹⁶ perustettuun Erasmus+ -ohjelmaan, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/522¹⁷ perustettuun EU4Health-ohjelmaan, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/818¹⁸ perustettuun Luova Eurooppa -ohjelmaan,

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/444, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2021, tulliyhteistyötä koskevan Tulli-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1294/2013 kumoamisesta (EUVL L 87, 15.3.2021, s. 1).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/817, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman Erasmus+ perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1288/2013 kumoamisesta (EUVL L 189, 28.5.2021, s. 1).

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/522, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, unionin terveysalan toimintaohjelman (EU4Health) perustamisesta kaudeksi 2021–2027 ja asetuksen (EU) N:o 282/2014 kumoamisesta (EUVL L 107, 26.3.2021, s. 1).

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/818, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, Luova Eurooppa -ohjelman (2021–2027) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1295/2013 kumoamisesta (EUVL L 189, 28.5.2021, s. 34).

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/783¹⁹ perustettuun ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelmaan (Life), Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/690²⁰ perustettuun sisämarkkinaohjelmaan, unionin pelastuspalvelumekanismiin, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1153²¹ perustettuun Verkkojen Eurooppa -välineeseen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/785²² perustettuun unionin petostentorjuntaohjelmaan, sekä muihin asiaankuuluviin ohjelmiin niiden kunkin sääntöjä, tavoitteita ja asiaankuuluvia assosiaatiosopimuksia noudattaen.

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/783, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, ympäristön ja ilmastotoimien ohjelman (Life) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1293/2013 kumoamisesta (EUVL L 172, 17.5.2021, s. 53).

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/690, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, sisämarkkinoita, yritysten, mukaan luettuna pienten ja keski suurten yritysten, kilpailukykyä, kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualaa ja Euroopan tilastoja koskevan ohjelman (sisämarkkinaohjelma) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 99/2013, (EU) N:o 1287/2013, (EU) N:o 254/2014 ja (EU) N:o 652/2014 kumoamisesta (EUVL L 153, 3.5.2021, s. 1).

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1153, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, Verkkojen Eurooppa -välineestä ja asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 kumoamisesta (EUVL L 249, 14.7.2021, s. 38).

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/785, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, unionin petostentorjuntaohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 250/2014 kumoamisesta (EUVL L 172, 17.5.2021, s. 110).

- (16) Tukivälineen avulla olisi kurottava umpeen Ukrainan rahoitusvaje vuoteen 2027 saakka tarjoamalla ei-takaisinmaksettavaa tukea ja erittäin edullisia lainoja ennakoitavalla, jatkuvalla, hallitulla ja oikea-aikaisella tavalla. Tukivälineestä myönnettävällä tuella olisi autettava ylläpitämään makrotaloudellista vakautta Ukrainassa ja helpotettava maahan kohdistuvia ulkoisia rahoitusrajoitteita.
- (17) On tärkeää aloittaa tukivälineen puitteissa kiireesti investoinnit Ukrainan kestäväan elpymiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen, jotta voidaan auttaa sitä, että Ukrainan väestölle tarjotaan kunnolliset elinolot ja tarvittaessa jälleenrakennetaan kriittistä infrastruktuuria, varmistaa työpaikkojen luominen ja tulojen syntyminen ja asteittain vähentää tarvittavan kansainvälisen avun määrää, korjaten samalla ympäristövahinkoja siinä määrin kuin se on sodan runtelemassa maassa mahdollista ja tukien Ukrainaa vihreässä siirtymässä.
- (18) Koska yhdestä välineestä rahoitettava Ukraina-suunnitelma on keskipitkän aikavälin suunnitelma, sen odotetaan kannustavan maata ohjaamaan investointeja ja uudistuksia vihreään, kestäväan, digitaaliseen ja osallistavaan talouteen ja samanmielisiä avunantajia, myös yksityiseltä sektorilta, myöntämään monivuotista rahoitusta Ukrainan tukemiseksi. Investoinnit olisi mukautettava mahdollisuuksien mukaan unionin ilmasto- ja ympäristösäännöstöön, ja niiden olisi oltava yhdenmukaisia Ukrainan kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman täytäntöönpanon kanssa.

- (19) Elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistoimien olisi perustuttava Ukrainan omavastuullisuuteen, tiiviiseen yhteistyöhön ja koordinointiin tukea antavien maiden ja -järjestöjen kanssa sekä Ukrainan unioniin liittymistä koskevan prosessin edistämiseen. Myös Ukrainan paikallis- ja aluehallintojen sekä ukrainalaisten kansalaisjärjestöjen odotetaan nousevan tärkeään rooliin tässä prosessissa, jonka suunnitteluun ja valvontaan ne osallistuvat. Vertaisyhteistyö sekä ohjelmat, jotka nivoutuvat unionin ja Ukrainan kaupunkien ja alueiden välisiin kumppanuuksiin, ovat jo helpottaneet humanitaarisen avun ja muiden avun muotojen toimittamista Ukrainaan, ja ne tarjoavat näin perustan elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamisprosessin rikastamiselle ja nopeuttamiselle.
- (20) Unionin olisi myös edistettävä paikallis- ja alueviranomaisten tiivistä kuulemista ja osallistamista ottaen huomioon, että paikallisviranomaiset kattavat laajan kirjon valtiotasoa alempia hallintotasoja ja -haaroja, mukaan lukien alueet, kunnat, rajonit ja hromadat ja niitä edustavat järjestöt, sekä ukrainalaisten kansalaisjärjestöjen tiivistä kuulemista ja osallistumista. Unionin olisi varmistettava niiden merkityksellinen osallistuminen Ukrainan elpymiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen kestävän kehityksen pohjalta ja huolehtimalla kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanosta paikallis- ja aluetasolla. Unionin olisi tunnustettava paikallis- ja alueviranomaisten moninaiset roolit ja tuettava niitä osallistavan alueellisen toimintatavan edistäjinä, mukaan lukien hajauttamisprosessit, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen ja paikallisyhteisöjen osallistuminen, läpinäkyvyys ja vastuuvollisuus, ja unionin olisi lisättävä tukeaan paikallis- ja alueviranomaisten valmiuksien kehittämiseen, myös tukivälineen mukaisten hankkeiden täytäntöönpanoon, noudattaen paikallisen itsehallinnon periaatetta, sellaisena kuin se on määritelty Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjassa, jonka osapuoli Ukraina on.

- (21) Unionin olisi tuettava Ukrainan liittymisvalmisteluja ja hyödynnettävä siinä jäsenvaltioiden kokemuksia. Tässä tuessa olisi keskityttävä erityisesti jakamaan kokemuksia, joita nykyisillä jäsenvaltioilla on omista uudistusprosesseistaan.
- (22) Tukivälineestä myönnettävän tuen olisi myös luotava synergioita Ukrainan uudistuksia ja jälleenrakennusta tukevien tärkeimpien organisaatioiden kanssa ja hyödynnettävä nämä synergiat mahdollisimman tehokkaasti; tällaisia organisaatioita ovat esimerkiksi Euroopan investointipankkiryhmä, jäljempänä 'EIP-ryhmä', kansainväliset rahoituslaitokset, mukaan lukien Maailmanpankki, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö ja IMF; ja eurooppalaiset monenväliset rahoituslaitokset, mukaan lukien EBRD ja Euroopan neuvoston kehityspankki; sekä kahdenväliset rahoituslaitokset, kuten kehityspankit ja vientiluottolaitokset.

- (23) Sotaan liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi tukivälineestä olisi voitava antaa tukea Ukrainalle asianmukaisesti perustelluissa poikkeuksellisissa olosuhteissa, erityisesti jos sota pahenee merkittävästi, jotta voidaan säilyttää maan makrotaloudellinen vakaus ja varmistaa tukivälineen tavoitteiden saavuttaminen. Tällaista poikkeuksellista rahoitusta olisi myönnettävä enintään kolmen kuukauden pituisiksi yksittäisiksi ajanjaksoiksi ja vain komission ehdotuksesta annettavalla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä, jos todetaan, että Ukrainan on mahdoton täyttää tukivälineen mukaisiin tukimuotoihin liittyvät ehdot, kun se on asianomaisen tuen saaja, ja rahoitus olisi lopetettava heti, kun kyseisten ehtojen täyttäminen on jälleen mahdollista. Tällainen poikkeuksellinen rahoitus ei saisi vaikuttaa muista unionin erityisvälineistä myönnettävään rahoitukseen, joka olisi otettava käyttöön luonnonkatastrofeissa tai muissa humanitaarisissa tai väestönsuojeluun liittyvissä hätätilanteissa. Tukivälineestä voitaisiin tarvittaessa asettaa saataville poikkeuksellista rahoitusta ennen Ukraina-suunnitelman hyväksymistä ja puitesopimuksen tekemistä. Se voisi täydentää poikkeuksellista väliaikaisrahoitusta tapauksen mukaan.

- (24) Laajentumisen politiikkakehys, jonka Eurooppa-neuvosto ja neuvosto ovat määritelleet, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välinen assosiaatiosopimus²³, jäljempänä 'assosiaatiosopimus', mukaan lukien pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue, monenväliset sopimukset, joiden osapuoli Ukraina on, sekä muut sopimukset, joilla luodaan oikeudellisesti sitova suhde Ukrainaan, samoin kuin Euroopan parlamentin päätöslauselmat, komission tiedonannot sekä komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteiset tiedonannot muodostavat yleisen politiikkakehyksen tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten. Komission olisi huolehdittava, että tukivälineen mukainen tuki ja laajentumisen politiikkakehys ovat keskenään johdonmukaisia.
- (25) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 49 artiklan mukaan unionin jäsenyyttä voi hakea jokainen Euroopan valtio, joka kunnioittaa ja sitoutuu edistämään seuraavia arvoja: ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien oikeuksien, kunnioittaminen. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista osallistavuus, moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus ja yhteisvastuu sekä sukupuolten tasa-arvo.

²³ EUVL L 161, 29.5.2014, s. 3.

- (26) Unionin jäsenyyttä hakeneesta Euroopan valtiosta voi tulla unionin jäsen vain, jos sen on vahvistettu täyttävän kaikilta osin Kööpenhaminassa kesäkuussa 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat jäsenyysehdot, jäljempänä 'Kööpenhaminan kriteerit', ja edellyttäen, että unionilla on valmius ottaa uusi jäsen vastaan. Kööpenhaminan kriteereitä ovat demokratian takaavien instituutioiden vakaus, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittaminen ja suojelu, toimiva markkinatalous, kyky selviytyä kilpailupaineista ja markkinavoimista unionissa sekä valmius omaksua oikeuksien lisäksi myös perussopimuksista johtuvat velvoitteet, joihin kuuluu poliittisen unionin sekä talous- ja rahaliiton tavoitteisiin pyrkiminen.
- (27) On unionin ja Ukrainan yhteisten etujen mukaista edistää toimia, joilla Ukraina pyrkii uudistamaan poliittisen ja oikeus- ja talousjärjestelmänsä unionin jäsenyyttä silmällä pitäen. Ehdokasmaan aseman myöntäminen Ukrainalle on unionin geostrateginen investointi Euroopan rauhaan, turvallisuuteen, vakauteen ja vaurauteen, ja se antaa unionille paremman lähtökohdan vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin. Se myös tarjoaa sekä unionia että Ukrainaa hyödyttäviä uusia taloudellisia ja kaupankäyntimahdollisuuksia ja tukee maan asteittaista muuttumista. Mahdollisuus liittyä unioniin on voimakas kimmoke tehdä positiivisia demokraattisia, poliittisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia muutoksia.

- (28) Unionin keskeisten arvojen omaksuminen ja niihin sitoutuminen on valinta ja äärimmäisen tärkeää Ukrainan unionijäsenyyttä silmällä pitäen. Näin ollen on tärkeää, että Ukraina omaksuu unionin arvot ja sitoutuu kaikilta osin niihin sekä sääntöihin ja arvoihin perustuvan maailmanjärjestyksen ylläpitämiseen ja ajaa määrätietoisesti sen kansan etuja palvelevia välttämättömiä uudistuksia.
- (29) Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamien vahinkojen korjaaminen ei voi rajoittua tuhotun palauttamiseen sotaa edeltävälle tasolle. Jälleenrakentaminen tarjoaa mahdollisuuden tukea Ukrainaa sen yhdentymisessä sisämarkkinoihin ja sen kestäväen vihreän siirtymän ja digitalisaation vauhdittamisessa unionin politiikkojen mukaisesti samalla, kun edistetään taloudellista yhdentymistä unioniin sekä sosioekonomista kehitystä ja rajatylittävää yhteistyötä. Tukivälineellä olisi sen vuoksi edistettävä jälleenrakentamista niin, että nykyaikaistetaan ja parannetaan Ukrainan taloutta unionin sääntöjen ja normien pohjalta ja investoimalla Ukrainan siirtymiseen kohti kestävää vihreää, digitaalista ja osallistavaa taloutta, mikä hyödyttää koko yhteiskuntaa, kiinnittäen erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien tarpeisiin. Kulttuuriperinnön jälleenrakentamisen olisi perustuttava kansallisiin, kansainvälisiin ja eurooppalaisiin käytäntöihin, normittaviin teksteihin, periaatteisiin kuten uusi eurooppalainen Bauhaus ja saatuihin kokemuksiin ja oltava johdonmukainen kulttuuriperintöön mahdollisesti vaikuttavien unionin rahoittamien toimien eurooppalaisten laatuperiaatteiden kanssa. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä tukivälineestä rahoitettavien toimien kestävyys ja riittävän suojelun varmistamiseen kyberturvallisuusriskien ja yleisen uhkaympäristön valossa.

- (30) Koska Ukrainan elpymistä ja jälleenrakentamista on tuettava kestäväällä ja tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavalla tavalla, tukivälineestä ei pitäisi antaa tukea toimille tai toimenpiteille, joilla edistetään investointeja fossiilisiin polttoaineisiin tai joissa ei noudateta ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta, myös luonnon monimuotoisuuden ja ilmastotoimien näkökulmasta, paitsi jos tällaiset toimet tai toimenpiteet ovat ehdottoman välttämättömiä tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseksi, siinä määrin kuin se on sodan runtelemassa maassa mahdollista. Tällaiset toimet tai toimenpiteet koskisivat esimerkiksi taloudellisen toiminnan jatkamista tai kiireellisiin elpymis- ja jälleenrakennustarpeisiin vastaamista. Niissä olisi otettava huomioon tarve jälleenrakentaa ja nykyaikaistaa infrastruktuuria ja ennallistaa luonnonympäristöä sodan aiheuttamien vahinkojen vuoksi ja tehdä niistä häiriönkestäviä. Niiden rinnalla olisi tarvittaessa toteutettava asianmukaisia toimia haitallisten vaikutusten välttämiseksi, ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi ja mahdollisuuksien mukaan niiden kompensoimiseksi.

- (31) Tukivälineen olisi edistettävä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen²⁴ ja kyseisen yleissopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin sopimuksen²⁵, jäljempänä 'Pariisin sopimus', biologista monimuotoisuutta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen²⁶ ja aavikoitumisen estämiseksi vakavasta kuivuudesta ja/tai aavikoitumisesta kärsivissä maissa, erityisesti Afrikassa, tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen²⁷ noudattamista, eikä se saisi edistää ympäristön tilan heikkenemistä eikä aiheuttaa haittaa ympäristölle tai ilmastolle. Tukivälineestä myönnettävän rahoituksen olisi etenkin oltava linjassa sen pitkän aikavälin tavoitteen kanssa, jonka mukaan maapallon keskilämpötilan nousu on pidettävä selvästi alle 2 celsiusasteessa esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna ja toimia lämpötilan nousun rajoittamiseksi 1,5 celsiusasteeseen esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna on jatkettava. Rahoituksen olisi oltava linjassa myös ilmastonmuutoksen haittavaikutuksiin sopeutumista koskevien valmiuksien parantamista ja ilmastokestävyyden edistämistä koskevan tavoitteen kanssa sekä biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen, kiertotalouden ja saasteettomuuden tukemisen kanssa. Erityishuomiota olisi kiinnitettävä toimiin, joilla saadaan aikaan sivuhyötyjä ja saavutetaan useita tavoitteita, myös ilmaston, biologisen monimuotoisuuden ja ympäristön osalta. Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamien valtavien ympäristövahinkojen vuoksi tukivälineellä voitaisiin osaltaan vastata niistä johtuviin haasteisiin. Tukivälineestä olisi mahdollisuuksien mukaan edistettävä ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista, ympäristönsuojelua, luonnon monimuotoisuus mukaan lukien, ja vihreää siirtymää, tai niistä johtuviin haasteisiin vastaamista. Kyseisen edistämisen olisi oltava vähintään 20 prosenttia kokonaismäärästä, joka vastaa Ukrainan investointikehyksen mukaista tukea ja Ukraina-suunnitelman mukaisia investointeja, siinä määrin kuin se on sodan runtelemassa maassa mahdollista. Kyseinen määrä olisi laskettava käyttäen perustana soveltuvien osien ja tapauksen mukaan kertoimia, joita käytetään nykyisissä ilmastoa ja luonnon monimuotoisuutta koskevissa menetelmissä, kuten erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241²⁸ liitteessä VI ja täydentävillä tukitoimialoilla, siten kuin niitä mukautetaan tukivälineen puitteissa.

²⁴ EYVL L 33, 7.2.1994, s. 13.

²⁵ EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4.

²⁶ EYVL L 309, 13.12.1993, s. 3.

²⁷ EYVL L 83, 19.3.1998, s. 3.

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (32) Tukivälineen olisi pyrittävä lisäämään tietoisuutta ympäristörikollisuudesta ja sen torjuntaa Ukrainassa tukemalla epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevista rekistereistä tehdyn Kiovan pöytäkirjan täytäntöönpanoa ja varmistamalla ympäristönsuojelulainsäädännön noudattaminen.
- (33) Tukivälineestä rahoitettavissa toimenpiteissä olisi noudatettava, siinä määrin kuin se on sodan runtelemassa maassa mahdollista, unionin ilmasto- ja ympäristönormeja. Näissä toimenpiteissä olisi myös valtavirtaistettava ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, ihmisoikeudet, rauha, demokratia, sukupuolten tasa-arvo ja syrjimättömyys sekä tarvittaessa katastrofiriskin vähentäminen ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen edistäminen. Tukivälineestä myönnettävän tuen olisi myös perustuttava ”ketään ei jätetä” -periaatteeseen, ja siinä olisi pyrittävä varmistamaan resurssien tasapuolinen ja tarveperusteinen kohdentaminen ja käyttö.

- (34) Tämän asetuksen täytäntöönpanon olisi perustuttava tasa-arvon, osallisuuden ja syrjimättömyyden periaatteisiin, sellaisina kuin ne on määritelty tasa-arvon unionin strategioissa. Sillä olisi ehkäistävä ja torjuttava naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa ja perheväkivaltaa. Täytäntöönpanolla olisi kannustettava naisia osallistumaan päätöksentekoprosesseihin merkittävällä tavalla, edistettävä ja kehitettävä sukupuolten tasa-arvoa ja valtavirtaistamista, naisten ja tyttöjen voimaannuttamista ja heidän oikeuksiensa suojelemista ja edistämistä ottaen huomioon sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevat EU:n toimintasuunnitelmat sekä asiaankuuluvat neuvoston päätelmät ja kansainväliset yleissopimukset. Tukivälineellä olisi autettava vastaamaan sosiaalisiin terveyshaasteisiin, myös mielenterveyshaasteisiin, sillä se on välttämätöntä terveelle sodanjälkeiselle yhteiskunnalle, ja keskittyen erityisesti lapsiin. Tukivälineen täytäntöönpanossa olisi noudatettava vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaa Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta²⁹ ja varmistettava asiaankuuluvien sidosryhmien osallistuminen päätöksentekoprosesseihin ja esteettömyys tukivälineen investoinneissa ja teknisessä tuessa. Tukivälineen olisi myös oltava lapsen oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen mukainen, ja sillä olisi tuettava lapsia ja nuoria, jotka ovat keskeinen muutosvoima ja edistävät kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman toteutumista.

²⁹ EUVL L 23, 27.1.2010, s. 37.

- (35) Oikeusvaltion, myös oikeuslaitoksen riippumattomuuden, vahvistaminen, oligarkkien vallan rajoittamispyrkimysten tukeminen sekä korruption ja erityisesti laajamittaisen korruption, rahanpesun, veronkierron, verovilpin, veropetosten ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta, läpinäkyvyyden lisääminen, mukaan lukien tiedon yleinen saatavuus, hyvä hallinto kaikilla tasoilla ja kansalaisjärjestöjen, myös ihmisoikeusjärjestöjen, osallistuminen, vapaan ja moniarvoisen tiedonvälityksen turvaaminen sekä julkishallinnon uudistamisen lujittaminen, myös julkisten hankintojen, kilpailun ja valtiontukien osalta ovat edelleen keskeisiä haasteita, jotka on erittäin tärkeää ratkaista, jotta Ukraina voi lähentyä unionia ja valmistautua täyttämään unionin jäsenyysvelvoitteet kaikilta osin. Tukivälineestä myönnettävällä tuella olisi vastattava edellä mainittuihin haasteisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ottaen huomioon, että uudistusten toteuttaminen kyseisillä aloilla vie aikaa ja tuloksia on saatava aikaan.

- (36) Osallistavan demokratian periaatteen mukaisesti ja keskinäisen valvonnan vahvistamista varten unionin olisi kannustettava parlamentaaristen valmiuksien, parlamentaarisen valvonnan, demokraattisten menettelyjen ja oikeudenmukaisen edustuksen lujittamiseen Ukrainassa sekä alueiden ja kuntien ja kansalaisyhteiskunnan merkitykselliseen osallistumiseen demokraattisen prosessin kaikissa vaiheissa niin, että voidaan tehostaa demokraattista valvontaa. Ukraina-suunnitelmassa olisi osoitettava, miten sidosryhmien merkityksellinen osallistuminen suunniteltiin ja toteutettiin järjestämällä kuulemisia riittävin määräajoin ja läpinäkyvästi, ja esitettävä selkeitä tulosten seurantamenettelyjä. Ukrainan valtiosäännön mukaan Verhovna Radalle olisi tiedotettava ja sitä olisi kuultava tukivälineen elinkaaren kaikissa vaiheissa. Mahdolliset Verhovna Radan Ukraina-suunnitelmasta käymien keskustelujen tulokset tai sen antamat lausunnot olisi otettava huomioon.
- (37) Unionin ja Ukrainan välinen tehostettu strateginen ja operatiivinen turvallisuusyhteistyö on avainasemassa turvallisuushkien, mukaan lukien kyberuhkien kaltaiset hybridiuhkat ja häiriönsietokyky disinformaatiota ja ulkomaista tiedon manipulointia ja sekaantumista vastaan, järjestäytynyt rikollisuus ja terrorismi, torjumiseksi tuloksellisesti ja tehokkaasti.

- (38) Tukivälineen mukaisilla toimilla olisi SEU 21 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti ja Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan tavoitteita ja periaatteita noudattaen tarvittaessa tuettava luottamusta lisääviä toimenpiteitä ja prosesseja, joilla edistetään oikeudenmukaisuutta, totuuden selvittämistä, kokonaisvaltaista konfliktinjälkeistä olojen normalisoimista kohti osallistavaa ja rauhanomaista yhteiskuntaa, korvauksien saamista ja takeita siitä, että tapahtumat eivät toistu, sekä todisteiden keräämistä sodan aikana tehdyistä rikoksista ja tapauksen mukaan asiaankuuluvien havaintojen asettamista saataville. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä virallisen ja epävirallisen sekä arkipäivän rauhankasvatuksen tukemiseen.
- (39) Tukivälineestä myönnettävän tuen ennakkoehtona olisi oltava, että Ukraina noudattaa edelleen toimivan demokratian mekanismeja ja kunnioittaa demokraattisia instituutioita, mukaan lukien parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä ja oikeusvaltioperiaate, ja takaa ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittamisen.
- (40) Tukivälineestä myönnettävällä tuella, myös Ukrainan liittymisprosessiin myönnettävällä tuella, olisi pyrittävä saavuttamaan välineen yleiset ja erityistavoitteet, ja sitä myönnettäessä olisi noudatettava vahvistettuja kriteerejä ja selkeitä ehtoja.

- (41) Tukivälineen yleisinä tavoitteina olisi oltava muun muassa auttaa Ukrainaa selviytymään sodan sosiaalisista, taloudellisista, psykologisista ja ympäristöseurauksista, tukea maan jälleenrakentamista, mukaan lukien rauhanomainen elpyminen, jälleenrakentaminen, ennallistaminen ja nykyaikaistaminen, edistää sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta, demokraattista, taloudellista, ympäristöön liittyvää kriisinsietokykyä ja asteittaista yhdentymistä unioniin ja maailmantalouteen ja kansainvälisille markkinoille sekä ylöspäin suuntautuvaa taloudellista, sosiaalista ja ympäristöön liittyvää lähentymistä unionin normeihin ja valmistaa Ukrainaa unionin jäsenyyteen tukemalla sen liittymisprosessia. Tavoitteisiin olisi pyrittävä niin, että ne vahvistavat toisiaan.
- (42) Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisesti tukivälineellä olisi tuettava yhteisvastuuta, integraatiota ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta, jotta voidaan luoda ja ylläpitää laadukkaita työpaikkoja ja kestävää ja osallistavaa kasvua, varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet ja koulutuksen ja sosiaalisen suojelun saatavuus kaikille, suojella haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä ja parantaa elintasoja. Tukivälineellä olisi myös edistettävä köyhyyden ja työttömyyden torjuntaa, laadukkaiden työpaikkojen luomista sekä muita heikommassa asemassa olevien ryhmien osallistamista ja integroitumista. Tukivälineen olisi tarjottava mahdollisuuksia panostaa osaamiseen, myös sellaisen ammatillisen koulutuksen avulla, jolla pyritään valmistamaan työvoimaa digitaaliseen ja vihreään siirtymään. Sen avulla olisi myös voitava parantaa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua, infrastruktuuria ja palveluja.

- (43) Tukivälineellä olisi varmistettava johdonmukaisuus SEU 21 artiklassa vahvistettujen unionin ulkoisen toiminnan yleisten tavoitteiden kanssa ja täydennettävä niitä, mukaan lukien perusoikeuksien ja -periaatteiden kunnioittaminen sekä ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion perusperiaatteiden suojelu ja edistäminen, mukaan lukien korruptiontorjunta, oikeuslaitos, julkishallinto, hyvä hallinto sekä läpinäkyvyys ja vastuuvellisuus.
- (44) Venäjän hyökkäyssotaan liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi tukivälineen olisi oltava joustava väline, jonka avulla unioni voi vastata Ukrainan tarpeisiin monipuolisella välinepaketilla, josta tarjotaan rahoitusta Ukrainan valtiolle, annetaan teknistä apua ja tuetaan lyhyen aikavälin elpymis- ja jälleenrakennusprioriteetteja, investointeja ja rahoituksen saantia sekä valmiuksien kehittämistä ja muita asiaankuuluvia toimia.
- (45) Unionin tuen olisi rakennuttava kolmelle pilarille: rahoitustukipilari Ukrainalle uudistusten ja investointien toteuttamiseen sekä maan makrotaloudellisen vakauden säilyttämiseen Ukraina-suunnitelmassa esitetyn mukaisesti, Ukrainan investointikehyspilari, jolla mobilisoidaan investointeja ja parannetaan rahoituksen saantia, sekä liittymistukipilari teknisen asiantuntemuksen hyödyntämiseksi ja valmiuksien kehittämiseksi.

- (46) Koska Ukrainan elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeet ovat huomattavat eikä niitä voida kattaa pelkästään unionin talousarviosta, sekä julkisilla että yksityisillä investoinneilla olisi oltava roolinsa niihin vastaamisessa. Tukivälineen olisi mahdollistettava sekä julkisten että yksityisten investointien mobilisointi oikea-aikaisesti samoin kuin mahdollisuus kasvattaa tukea pitkän aikavälin jälleenrakentamiseen tehtäville investoinneille olosuhteiden salliessa, ottaen huomioon myös Ukrainan täytäntöönpano- ja vastaanottokyky. Yksityisten investointien mobilisoinnilla tukivälineen kautta olisi edistettävä Ukrainan pitkän aikavälin kilpailukykyä ja innovointikapasiteettia.
- (47) Venäjä on saatettava täyteen vastuuseen ja sen on maksettava massiivisista vahingoista, jotka sen Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjaa räikeästi rikkova hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on aiheuttanut. Unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi tiiviissä yhteistyössä muiden kansainvälisten kumppaneiden kanssa jatkettava työtä kohti tätä tavoitetta unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti ottaen huomioon, että Venäjä on rikkonut vakavasti Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 2 artiklan 4 kohdassa vahvistettua väkivallan käyttöä koskevaa kieltoa ja periaatteita, jotka koskevat valtioiden vastuuta kansainvälisen oikeuden vastaisista teoista, mukaan lukien velvoite korvata aiheutettu taloudellisesti arvioitavissa oleva vahinko. On tärkeää, että muun muassa edistytään kansainvälisten kumppaneiden kanssa koordinoitusti siinä, miten yksityisten tahojen hallussa olevat Venäjän pysäytetyistä varoista muodostuvat ylimääräiset tuotot voitaisiin sovellettavia sopimusvelvoitteita noudattaen ja unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti ohjata tukemaan Ukrainaa ja sen jälleenrakentamista sekä vahinkojen korjaamista.

- (48) Tukivälineestä myönnettävän unionin tuen enimmäismäärän olisi oltava 50 miljardia euroa käypinä hintoina vuosiksi 2024–2027 kaikki tukityypit mukaan lukien. Kun otetaan huomioon muuttuvat olosuhteet ja tukivälineen itsensä tavoitteet, unionin tuessa on varmistettava tasapaino joustavuuden ja ohjelmoitavuuden välillä.
- (49) Unionin muun kuin lainojen muodossa annettavan tuen osalta tämän asetuksen rahoituksen olisi tultava neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093³⁰ säädetyistä Ukraina-varauksesta ja asetusta olisi sovellettava sen mukaisesti, ja rahoituksen olisi oltava määrältään enintään 17 miljardia euroa kaudella 2024–2027. Tämä enimmäismäärä ei muodosta talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen³¹ 18 kohdassa tarkoitettua ensisijaista rahoitusohjetta, jota Euroopan parlamentti ja neuvosto noudattavat vuosittaisessa talousarviomenettelyssä. Mahdollisia tuloja voitaisiin tuottaa sellaisten asiaankuuluvien säädösten nojalla, jotka koskevat yksityisten tahojen hallussa olevien sellaisten poikkeuksellisten tulojen käyttöä, jotka ovat peräisin suoraan Venäjän keskuspankin pysäytetyistä varoista muodostuvista ylimääräisistä tuotoista.

³⁰ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

³¹ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

- (50) Neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 10 b artiklan mukaisesti Ukraina-varauksen käyttöönoton olisi mahdollistettava enintään 5 miljardin euron vuotuisen määrän tarjoaminen muuna kuin lainojen muodossa annettavana tukena. Muun kuin lainojen muodossa annettavan tuen vuotuisen enimmäismäärän käyttämättömän osuuden olisi oltava käytettävissä sen kauden loppuun asti, jota varten tukiväline on perustettu.
- (51) SEU 29 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 215 artiklan 2 kohdan perusteella hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden yhteydessä varoja ja taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa nimettyjen oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai niiden hyväksi. Tukivälineestä ei näin ollen voida antaa tukea tällaisille nimetyille oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille eikä niiden omistamille tai niiden määräysvallassa oleville oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille.
- (52) Ukraina-varauksen maksusitoumusmäärärahat ja vastaavat maksumäärärahat olisi otettava vuosittain käyttöön talousarviossa ylittämällä monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetut enimmäismäärät.

- (53) Unionin talousarviotakuu on aiheellista laajentaa tukivälineestä lainojen muodossa myönnettävän tuen osalta niin, että se kattaa Ukrainan saataville asetettavan rahoitustuen, joka on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046³² 220 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Näin ollen neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 2020/2093 otetaan tarvittavat määrärahat käyttöön unionin talousarviossa ylittämällä Ukrainalle annettavalle rahoitusavulle monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetut enimmäismäärät, jotka ovat käytettävissä vuoden 2027 loppuun saakka.
- (54) Samalla, kun noudatetaan unionin talousarvion vuotuisperiaatetta, olisi varmistettava mahdollisuus soveltaa muiden politiikkojen osalta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti joustoa eli käytännössä varojen siirtämistä seuraavalle varainhoitovuodelle ja varojen uudelleensitomista, jotta voidaan varmistaa unionin varojen tehokas käyttö ja siten maksimoida tukivälineestä käytettävissä olevat unionin varat.
- (55) Tukivälineen mukaisia myöntämis- tai hankintamenettelyjä varten olisi tarvittaessa säädettävä osallistumiskelpoisuuden rajoituksia toiminnan erityisluonteen vuoksi tai silloin, kun toiminta vaikuttaa turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen.

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (56) Jotta voidaan varmistaa tukivälineen tehokas täytäntöönpano, Ukrainan on tarpeen asettaa tukivälineen rahoitusmahdollisuuksia koskevat tiedot julkisesti saataville sekä varmistaa vapaa ja reilu kilpailu tukivälineen tarjouskilpailujen ja avustusten myöntämisen aikana. Tukivälineen olisi edistettävä Ukrainan eurooppalaisiin arvoketjuihin integroitumisen helpottamista sillä seurauksella, että kaikkien tukivälineestä rahoitettavien ja hankittavien tarvikkeiden ja materiaalien olisi oltava peräisin jäsenvaltioista, Ukrainasta, Länsi-Balkanin kumppaneilta, Georgiasta ja Moldovasta, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolista sekä maista, jotka antavat Ukrainalle tukea, joka on niiden talouksien kokoon nähden tasoltaan verrattavissa unionin tukeen, ja joille komissio on vahvistanut vastavuoroisen mahdollisuuden saada ulkoista apua Ukrainassa, paitsi jos asianomaisia tarvikkeita ja materiaaleja ei voida hankkia kohtuullisin ehdoin mistään näistä maista. Jälkimmäisessä tapauksessa komission olisi tiedotettava asiasta neuvostolle.
- (57) Unionin olisi pyrittävä hyödyntämään käytettävissä olevia resursseja mahdollisimman tehokkaasti optimoidakseen ulkoisten toimiensa vaikutukset. Tähän on mahdollista päästä huolehtimalla yhdenmukaisuudesta, johdonmukaisuudesta ja täydentävyydestä muiden unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden kanssa sekä luomalla synergioita muiden unionin politiikkojen ja ohjelmien kanssa. Jotta yhdistettyjen toimien vaikutus voitaisiin maksimoida yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi, tukivälineestä olisi voitava edistää muiden ohjelmien mukaisia toimia aiheuttamatta samalla tukitoimenpiteiden päällekkäisyyttä.

- (58) Unionin olisi edistettävä monenvälistä, sääntöihin ja arvoihin perustuvaa lähestymistapaa globaaleihin hyödykkeisiin ja haasteisiin, ja sen olisi tehtävä tähän liittyvää yhteistyötä jäsenvaltioiden, kumppanimaiden, kansainvälisten järjestöjen ja muiden avunantajien kanssa.
- (59) Kun otetaan huomioon tarve koordinoida Ukrainan elpymiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen annettavaa kansainvälistä tukea, jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen, kansainvälisten rahoituslaitosten ja muiden rahoittajien olisi voitava osallistua tukivälineen täytäntöönpanoon. Tällaisiin rahoitusosuuksiin olisi sovellettava samoja sääntöjä ja ehtoja, ja niiden olisi oltava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa sekä d ja e alakohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Tukivälineestä myönnettävä tuki olisi mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä kansainvälisiin toimiin, joilla pyritään kohti Ukrainan elpymistä edistävää yleistä rahoitusarkkitehtuuria, ja sitä olisi koordinoitava asianomaisten avunantajien ja kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa.
- (60) Komission ja jäsenvaltioiden olisi varmistettava antamansa tuen yhdenmukaisuus, johdonmukaisuus, täydentävyys ja läpinäkyvyys erityisesti säännöllisellä neuvonpidolla ja tiheällä tietojenvaihdolla asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa tukimenettelyn eri vaiheissa, myös paikallis- ja aluetasolla. Koska toimintaan osallistuu monenlaisia kansainvälisiä avunantajia, olisi myös toteutettava tarvittavia toimenpiteitä koordinoinnin ja täydentävyyden parantamiseksi muiden avunantajien kanssa muun muassa säännöllisen neuvonpidon ja strategisen yhteystoiminnan avulla. Tällaiseen näkemystenvaihtoon olisi käytettävä jo toiminnassa olevaa Ukrainan tuen lahjoittajien koordinointifoorumia.

- (61) Tähän asetukseen olisi sovellettava horisontaalisia varainhoitosääntöjä, jotka Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat hyväksyneet SEUT 322 artiklan perusteella. Kyseiset säännöt vahvistetaan asetuksessa (EU) 2018/1046, ja niihin sisältyvät erityisesti menettelyt, jotka koskevat talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuita, rahoitustukea ja ulkoisten asiantuntijoiden kulujen korvaamista, sekä säännöksiä taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta.
- (62) Tämän asetuksen mukaiset rahoitusmuodot ja täytäntöönpanomenetelmät olisi valittava sen perusteella, miten hyvin niillä voidaan saavuttaa tukivälineen tavoitteet ja saada aikaan tuloksia, ottaen huomioon erityisesti valvonnasta aiheutuvat kustannukset, hallinnollinen rasitus ja odotettavissa oleva riski sääntöjen noudattamatta jättämisestä. Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 125 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti kertakorvauksien, kiinteämääräisen rahoituksen ja yksikkökustannusten käyttö sekä rahoitus, joka ei perustu kustannuksiin.
- (63) Ukrainan kanssa olisi tehtävä puitesopimus, jossa vahvistetaan unionin ja Ukrainan välisen rahoitusyhteistyön periaatteet, mukaan lukien tarvittavat menojen valvonta- ja tarkastusmekanismit, ja jossa varmistetaan, että Ukraina saavuttaa unionin taloudellisten etujen suojaamisessa korkean tason, joka vastaa asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 ja muussa asiaan liittyvässä unionin lainsäädännössä säädettyä tasoa, jäljempänä 'puitesopimus'. Ukrainan kanssa olisi tehtävä myös rahoitus- ja lainasopimuksia, tarvittaessa asianomaisesta pilarista riippuen, jotta voidaan määritellä varojen vapauttamisedellytykset.

- (64) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä alakohdassa säädetään, on aiheellista pitää tämän asetuksen mukaisesti tuetun rahoitusvälineen tuottamia palautuksia ja tuloja tukivälineen tai sen seuraajaohjelman sisäisinä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.
- (65) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 213 artiklan 4 kohdan a alakohdassa säädetään, on aiheellista pitää Ukraina-takaukseen osoitettujen varojen mahdollista ylijäämää tukivälineen tai sen seuraajaohjelman sisäisinä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.
- (66) Tukivälineen I pilarista olisi myönnettävä rahoitusta Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon tukemiseen; suunnitelmassa vahvistetaan Ukrainan uudistus- ja investointiohjelma, jolla pyritään saavuttamaan tukivälineen yleiset ja erityistavoitteet, jotka olisi sisällytettävä myös talous- ja finanssipoliittiseen kehykseen. I pilarin mukaista rahoitusta olisi myönnettävä edellyttäen, että Ukraina-suunnitelmassa asetetut ehdot täyttyvät tyydyttävästi.

- (67) Ukrainan olisi laadittava Ukraina-suunnitelma niin, että siinä käsitellään johdonmukaisella, kattavalla ja riittävän tasapainoisella tavalla Ukrainan jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista ja että sillä tuetaan maan taloudellista, sosiaalista ja ympäristöön liittyvää elpymistä, kestäväää kehitystä ja edistymistä kohti unionin jäsenyyttä. Näin Ukraina-suunnitelma tarjoaisi lähtökohdan myös muille avunantajille niiden määritellesä Ukrainan jälleenrakentamisen rahoitusprioriteetteja ja edistäisi omavastuullisuutta, johdonmukaisuutta ja lisärahoitusta tältä osin. Tätä varten Ukrainan olisi varmistettava, että valmis Ukraina-suunnitelma kattaa sen elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeet yhdenmukaisella tavalla, ja määritettävä, missä määrin unionin odotetaan rahoittavan Ukraina-suunnitelman toimenpiteitä tukivälineestä. Ukraina-suunnitelmaa laatiessaan Ukrainan olisi otettava huomioon muista unionin ohjelmista myönnettävä tuki sekä muilta avunantajilta tuleva tuki. Ukrainan olisi Ukraina-suunnitelmaa laatiessaan myös varmistettava, että muut avunantajat voivat osaltaan tukea Ukraina-suunnitelman toimenpiteitä, mukaan lukien tukivälineestä saatavilla olevan rahoituksen lisääminen. Ukraina-suunnitelmalla olisi varmistettava, että asianomaisten avunantajien ja kansainvälisten rahoituslaitosten toimia koordinoidaan asianmukaisesti ja että ne täydentävät toisiaan.
- (68) Vaikka Ukraina-suunnitelman olisi muodostettava perusta tukivälineen I pilarista myönnettävälle tuelle, sen olisi myös toimittava viitekehyksenä tukivälineen II ja III pilarista annettavalle tuelle. II ja III pilarista rahoitettavilla toimenpiteillä olisi tuettava Ukraina-suunnitelman tavoitteita ja täytäntöönpanoa.

- (69) Ukraina-suunnitelmaan olisi sisällyttävä uudistus- ja investointitoimenpiteitä sekä laadullisia ja määrällisiä tavoitteita, joilla taataan kyseisten toimenpiteiden tyydyttävä toteuttaminen, sekä alustava aikataulu niiden täytäntöönpanolle. Toimenpiteiden, jotka on aloitettu 1 päivänä tammikuuta 2023 tai sen jälkeen, olisi oltava poikkeuksellisesti tukikelpoisia.
- (70) Ukraina-suunnitelmassa olisi vahvistettava ehdot, jotka ovat kytköksissä sen sisältämien toimenpiteiden täytäntöönpanossa odotettavissa olevaan edistymiseen. Nämä ehdot olisi esitettävä laadullisina tai määrällisinä tavoitteina. Kyseiset tavoitteet olisi pantava täytäntöön viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027, vaikka toimenpiteet, joihin tällaiset tavoitteet liittyvät, olisi voitava saattaa loppuun vuoden 2027 jälkeenkin. Koska Ukrainan makrotaloudellinen vakaus on voitava taata samalla kun tuetaan maan elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistoimia sen unioniin liittymistä silmällä pitäen, Ukraina-suunnitelmaan olisi erityisesti sisällyttävä ehtoja, jotka liittyvät keskeisiin vaatimuksiin, kuten makrotaloudelliseen vakauteen, talousarvion valvontaan ja julkiseen varainhoitoon, jotka voidaan määritellä niin, että ne kytketään tyydyttävään edistymiseen kyseisten vaatimusten täyttämiseksi, sekä alakohtaisiin ja rakenneuudistuksiin ja investointeihin. Maksut olisi vastaavasti jäseneltävä tämän tyyppisten ehtojen mukaisesti tukivälineen tavoitteet huomioon ottaen.

- (71) Ukrainan olisi Ukraina-suunnitelman laatimisessa ja täytäntöönpanossa otettava erityisesti huomioon maan alueiden ja kuntien tilanne ja niiden erityistarpeet elpymisen, jälleenrakentamisen, uudistusten, nykyaikaistamiseen ja hallinnon hajauttamisen suhteen, ja se olisi tehtävä alue-, paikallis-, kaupunki- ja muita viranomaisia sekä kansalaisjärjestöjä tarkoituksenmukaisesti kuullen monitasohallinnon periaatteen mukaisesti ja alhaalta ylöspäin -lähestymistapaa noudattaen. Jos paikallisia elpymissuunnitelmia on saatavilla, ne olisi otettava huomioon. Tältä osin Ukraina-suunnitelmalla olisi erityisesti tehostettava Ukrainan alueiden ja kuntien taloudellista, sosiaalista, alueellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä sekä tuettava hallinnon hajauttamista koskevaa uudistusta koko Ukrainan alueella sekä lähentymistä unionin normeihin. Ukraina-suunnitelmalla olisi myös varmistettava valtiotasoa alemman tason viranomaisten, erityisesti kuntien, osallistuminen päätöksentekoon tuen käytöstä jälleenrakentamiseen paikallistasolla sekä se, että riittävän suuri osuus tuesta osoitetaan tällaisten viranomaisten valitsemiin ja toteuttamiin jälleenrakennushankkeisiin.
- (72) Yksi tärkeistä painopisteistä on hallinnon hajauttamista koskevan uudistuksen loppuun saattaminen kestäväenä ja peruuttamattomana osana Ukrainan monitasoista hallintoa. Kyseiseen uudistukseen olisi kuuluttava selkeä toimivallan rajaaminen keskus- ja paikallistasojen välillä, asianmukaiset kunnallishallinnon sisäiset rakenteet ja oikeasuhteinen kehys paikallisviranomaisten valvontaa varten Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan mukaisesti sekä työn jatkaminen oikeushenkilöllisyyden antamisessa kunnille julkisoikeuden mukaisesti, eurooppalaisiin käytäntöihin perustuen ja Ukrainan valtiosäännön mukaisesti.

- (73) Ukraina-suunnitelmaan olisi sisällytettävä myös yksityiskohtainen selvitys Ukrainan järjestelmästä ja suunnitelluista toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tehokkaasti ehkäistä, havaita ja korjata tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavat sääntöjenvastaisuudet, lahjonta ja erityisesti petokset, kaikki korruption muodot, myös laajamittainen korruptio, ja muut laittomat toimet, jotka vahingoittavat unionin taloudellisia etuja, sekä eturistiriidat, ja siihen olisi sisällytettävä yksityiskohtainen selvitys sen järjestelmästä ja suunnitelluista toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tehokkaasti toteuttaa tukivälineistä myönnettyihin varoihin vaikuttaviin rikoksiin liittyviä tutkinta- ja syytetoimia, ja yksityiskohtainen selvitys järjestelyistä, joilla pyritään välttämään päällekkäisen rahoituksen myöntäminen tukivälineestä ja muista unionin ohjelmista tai muilta avunantajilta. Ukraina-suunnitelman mukaisilla toimenpiteillä olisi soveltuvien osien osaltaan varmistettava tehokas ja läpinäkyvä hallinto- ja valvontajärjestelmä. Ukrainan olisi pantava tällaiset toimenpiteet täytäntöön ohjeelliseen päivämäärään mennessä, joka olisi vahvistettava soveltuvien osien ja toimenpiteistä riippuen tukivälineen elinkaaren aikana.
- (74) Komission olisi arvioitava Ukraina-suunnitelmaa tässä asetuksessa vahvistetun kriteeriluettelon perusteella. Jos Ukraina-suunnitelman arvio on myönteinen, komission olisi tehtävä ehdotus Ukraina-suunnitelman hyväksymiseksi neuvostossa.

- (75) Kun otetaan huomioon tukivälineen täytäntöönpanoon liittyvät epävarmuustekijät ja siinä tarvittava jousto, Ukrainan olisi voitava esittää komissiolle perusteltu pyyntö tehdä ehdotus Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta, jos Ukraina ei objektiivisten olosuhteiden vuoksi enää pysty toteuttamaan Ukraina-suunnitelmaa joko osittain tai kokonaan, mukaan lukien asianomaiset laadulliset ja määrälliset tavoitteet. Komissio olisi yhteisymmärryksessä Ukrainan kanssa voitava tehdä myös ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta erityisesti tavoitetason nostamisen mahdollistavien olosuhteiden muuttumisen tai käytettävissä olevien määrien muuttumisen huomioon ottamiseksi. Ukrainan olisi voitava esittää perusteltu pyyntö myös Ukraina-suunnitelman muuttamiseksi, esimerkiksi ehdottamalla tarvittaessa lisäyksiä, jotta voidaan ottaa huomioon muilta avunantajilta tai muista lähteistä saatavilla oleva lisärahoitus.
- (76) Ukraina-suunnitelmalle olisi voitava myöntää rahoitustukea lainan muodossa. Tilanteessa, jossa Ukrainalla on kiireellisiä rahoitustarpeita, on aiheellista järjestää rahoitustuki asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 a artiklassa säädetyn ja siinä ainoana varainhankintamenetelmänä vahvistetun hajautetun rahoitusstrategian mukaisesti, jonka odotetaan lisäävän unionin joukkolainojen likviditeettiä ja unionin toteuttamien liikkeeseenlaskujen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta.

- (77) Venäjän hyökkäyssodasta johtuvan Ukrainan tilanteen huomioon ottamiseksi ja sen tukemiseksi pitkän aikavälin vakausralla on aiheellista myöntää Ukrainalle lainoja erittäin edullisin ehdoin niin, että lainojen enimmäiskesto on 35 vuotta ja niiden pääoman takaisinmaksu alkaa aikaisintaan vuonna 2034. On myös aiheellista poiketa asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdan e alakohdasta ja antaa unionille mahdollisuus kattaa 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisenä aikana korkokustannukset (varainhankintakustannukset ja likviditeetinhallintakustannukset) ja luopua hallinnollisista kustannuksista (hallintokuluihin liittyvät palvelukustannukset), joista Ukraina muutoin vastaisi. Lainanottokustannuksiin liittyvä tuki olisi myönnettävä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna välineenä, jolla katsotaan voitavan varmistaa tukivälineestä myönnettävän tuen vaikuttavuus.
- (78) Ukrainan tulisi voida pyytää korkotukea ja hallinnollisista kustannuksista luopumista kunakin vuonna.
- (79) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 3 kohdassa säädetään, tämän asetuksen mukaisista lainoista johtuvaa rahoitusvastuuta ei pitäisi tukea kyseisellä asetuksella perustetulla ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä. Tukivälineestä lainojen muodossa myönnetyn tuen olisi oltava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusapua. Kun otetaan huomioon taloudelliset riskit ja se, että rahoitusapu on tarkoitus kattaa talousarviosta, tukivälineestä lainojen muodossa annettavaa tukea varten ei olisi muodostettava varauksia, koska se on tarkoitus taata enimmäismäärät ylittäen, ja poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 1 kohdassa säädetään, rahoitusastetta ei pitäisi vahvistaa.

- (80) Unionin tukea Ukrainalle annettaessa on tärkeää taata jousto, ohjelmoitavuus ja vakaus. Näin ollen tukivälineen maksut olisi suoritettava neljännesvuosittain enakkoon sovitun aikataulun mukaisesti, jollei lainan saatavuudesta muuta johdu, Ukrainan toimittaman maksupyynnön perusteella sen jälkeen, kun komissio on arvioinut asianomaisten ehtojen täyttyvän tyydyttävästi. Jos arviointi on myönteinen, komission olisi tehtävä ilman aiheutonta viivytystä ehdotus neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi, jossa vahvistetaan maksuehtojen täyttyvän tyydyttävästi. Komission olisi annettava kyseisen neuvoston täytäntöönpanopäätöksen perusteella päätös, jolla hyväksytään maksun suorittaminen. Jos jokin ehto ei täyty Ukraina-suunnitelman hyväksymispäätöksessä vahvistetussa ohjeellisessa aikataulussa, komission olisi pidätettävä maksusta kyseisiä ehtoja vastaava määrä osittaista maksua koskevaa menetelmää noudattaen. Pidätetyt varat voitaisiin maksaa seuraavana maksukautena ja viimeistään 12 kuukauden kuluttua ohjeellisessa aikataulussa vahvistetusta alkuperäisestä määräajasta edellyttäen, että ehdot täyttyvät.
- (81) Sen varmistamiseksi, että Ukraina saa riittävästi rahoitusta makrotaloudellista vakautta koskevien tarpeidensa täyttämiseen ja maan elpymisen, jälleenrakentamisen ja nykyaikaistamisen käynnistämiseen, sillä olisi oltava mahdollisuus saada enintään 7 prosenttia lainatuesta enakkomaksuna, jollei rahoituksen saatavuudesta ja Ukrainalle tukivälineestä annettavalle tuelle asetetun enakkoehdon täyttymisestä muuta johdu.

- (82) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 2 ja 5 kohdassa säädetään, on aiheellista asettaa maksumääräaika niin, että se alkaa päivästä, jona Ukrainalle annetaan tiedoksi päätös, jolla maksun suorittaminen hyväksytään, ja luopua komission suorittamasta viivästyskorkojen maksamisesta Ukrainalle.
- (83) Jos puitesopimusta ei allekirjoiteta tai jos Ukraina-suunnitelmaa ei hyväksytä, Ukrainalle olisi asianmukaista myöntää poikkeuksellista tukea enintään kuuden kuukauden ajanjaksolle, joka alkoi 1 päivästä tammikuuta 2024, koska Ukrainan jatkuva makrotaloudellinen vakaus on varmistettava. Kyseisen tuen edellytyksenä olisi oltava Ukrainan tyydyttävä edistyminen Ukraina-suunnitelman laatimisessa sekä ehdot, joista sovitaan komission ja Ukrainan välisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa. Yhteisymmärryspöytäkirjassa olisi erityisesti vahvistettava toimintapoliittiset ehdot, ohjeellinen rahoitussuunnittelu ja raportointivaatimukset, jotka ovat oikeassa suhteessa rahoituksen keston. Toimintapoliittisiin ehtoihin olisi kuuluttava sitoumus moitteettoman varainhoidon periaatteisiin, erityisesti korruption ja rahanpesun torjuntaan, sekä toimet, joilla kehitetään tulojen hallintaa. Niiden olisi perustuttava toimiin, jotka Ukraina on jo toteuttanut osana aikaisempia makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelmia.

- (84) Läpinäkyvyys tukivälineen täytäntöönpanossa on unionin tuen keskeinen edellytys. Ukrainan olisi julkaistava kahdesti vuodessa tiedot henkilöistä ja yhteisöistä, jotka saavat Ukraina-suunnitelmassa yksilöityjen uudistusten ja investointien toteuttamiseen yhteenlaskettuna yli 100 000 euroa. Kyseisiä tietoja ei saisi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa julkistaa, jos tietojen luovuttaminen uhkaa asianomaisten henkilöiden tai yhteisöjen oikeuksia ja vapauksia tai vahingoittaa vakavasti saajien kaupallisia etuja. Puitesopimukseen olisi sisällyttävä tarkat säännöt, jotka koskevat Ukrainan suorittamaa tietojen keruuta, kyseisten tietojen muotoa sekä komission, Euroopan petostentorjuntaviraston, jäljempänä 'OLAF', Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja tapauksen mukaan Euroopan syyttäjänviraston, jäljempänä 'EPPO', pääsyä kyseisiin tietoihin.
- (85) Tukivälineen II pilarissa olisi otettava käyttöön investointikehys, jolla pyritään tukemaan Ukrainan viranomaisten, yksityisen sektorin yritysten, kuntien, valtio-omisteisten yritysten ja muiden toimijoiden investointeja elpymiseen ja jälleenrakentamiseen, jäljempänä 'Ukrainan investointikehys'. Ukrainan investointikehyksessä olisi keskityttävä Ukraina-suunnitelmassa määriteltyihin prioriteetteihin ja tuettava suunnitelman tavoitteita ja täytäntöönpanoa. Ukrainan viranomaiset olisi otettava mukaan Ukrainan investointikehyksen hallinnointiin tarvittaessa.

- (86) Ukrainan investointikehyksen olisi muodostettava yhtenäinen rahoituspaketti, josta tarjotaan rahoituskapasiteettia rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden ja rahoitusta yhdistävien toimien muodossa Ukrainassa. Ukrainan investointikehyksen mukainen tuki olisi pantava täytäntöön välillisen hallinnoinnin avulla hyödyntäen erityisesti kansainvälisten rahoituslaitosten, Euroopan kehitysrahoituslaitosten, kahdenvälisten eurooppalaisten rahoituslaitosten ja vientiluottolaitosten taloudellisia ja teknisiä valmiuksia, mukaan lukien niiden osallistuminen riskeihin, jotka liittyvät niiden omilla varoilla tehtäviin investointeihin. Kun otetaan huomioon Ukrainassa tehtävien elpymis- ja jälleenrakennusinvestointien laajuus, joka edellyttää riskinjakoa, unionin on tarpeen perustaa kohdennettu takauskapasiteetti, jäljempänä 'Ukraina-takaus'. Ukraina-takauksen piiriin kuuluvat toimet on määrä toteuttaa asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 208 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Vientiluottolaitokset ja muut rahoituslaitokset, jotka tarjoavat kaupanedistämistukea, voivat toimia rahoituksen välittäjinä. Komission olisi Ukraina-takauksen täytäntöönpanossa ja hallinnoinnissa varmistettava, että se sovitetaan huolella yhteen asetuksella (EU) 2021/947 perustetusta Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussasta myönnetyn tuen kanssa. Ukraina-takauksen olisi hyödytettävä valtiotason, valtiotasoa alempia, ei-kaupallisia ja kaupallisia yhteisöjä sekä yksityistä sektoria.

- (87) Ottaen huomioon EIP:n perussopimusten mukaisen roolin sen olisi oltava kumppani Ukraina-takauksen piiriin kuuluvien toimien toteuttamisessa. Tästä syystä EIP-ryhmälle olisi annettava tehtäväksi 31 päivään joulukuuta 2025 asti Ukraina-takauksen kohdennetun ohjeellisen 25 prosentin vähimmäismäärän täytäntöönpano valtiollisten vastapuolten ja ei-kaupallisten valtiotasoa alempien vastapuolten kanssa toteutettavia toimia varten. Kaikkien kohdennettujen määrien käyttämättä jäänyt osuus olisi kyseisen päivämäärän jälkeen asetettava kaikkien osallistumiskelpoisten vastapuolten saataville kaikentyyppisiä toimia varten Ukraina-takauksen täysimääräisen käytön varmistamiseksi.
- (88) Osallistumiskelpoisten vastapuolten olisi pyynnöstä toimitettava komissiolle kaikki lisätiedot, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen mukaisten komission velvoitteiden täyttämiseksi, sekä tiedot ihmisoikeuksien ja sosiaali-, työ- ja ympäristönormien noudattamisesta.
- (89) Kaikkien osallistumiskelpoisten vastapuolten ja osallistumiskelpoisten valtuutettujen yhteisöjen olisi toimittava erittäin huolellisesti välttääkseen korruptoituneita käytäntöjä, suosikkijärjestelmiä taikka resurssien kohdentamisen tai käytön perusteetonta alueellista tai alakohtaista keskittämistä, raportoidakseen niistä ja torjuakseen niitä, ja niiden olisi tarvittaessa vaadittava näiden seikkojen erillistä raportointia ja tarkastamista.

- (90) Tukivälineestä myönnettävän tuen joustavuutta olisi lisättävä säätämällä mahdollisesti asteittain myönnettävän Ukraina-takauksen joustavasta täytäntöönpanosta. On aiheellista poiketa asetuksesta (EU, Euratom) 2018/1046, jotta 31 päivään joulukuuta 2027 asti muodostettava rahoitus vastaa myönnetyn takuun edellyttämää rahoitusta kokonaisrahoituksen määrän sijaan. Osana poikkeusta rahoitus olisi myös voitava muodostaa asteittain sen perusteella, miten tukivälineen tavoitteita tukevien rahoitus- ja investointitoimien valinnassa ja täytäntöönpanossa on edistytty.
- (91) Jotta II pilarin varoja voitaisiin käyttää tehokkaasti, komissiolle olisi SEUT 290 artiklan mukaisesti siirrettävä valta hyväksyä säädöksiä Ukraina-takauksen rahoitusasteen muuttamisesta. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa³³ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voidaan varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja niiden asiantuntijoilla on järjestelmällisesti mahdollisuus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

³³ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (92) Yksityisten investointien ja pienten ja keskisuurten yritysten kehittämisen helpottamiseksi on tarpeen osoittaa vähintään 15 prosenttia Ukraina-takauksesta annetuista takauksista komission suosituksen 2003/361/EY³⁴ liitteessä olevassa 2 artiklassa määritellyille mikroyrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset), mukaan lukien startup-yritykset, sekä seurata tällaista kohdentamista ja raportoida siitä.
- (93) Tukivälineen III pilarista myönnettävän tuen pääasiallisena tavoitteena olisi oltava asteittainen mukautuminen unionin sääntöihin, normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin, jäljempänä 'säännöstö', unionin tulevaa jäsenyyttä silmällä pitäen ja siten myötävaikuttaminen Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoon. Tässä prosessissa olisi otettava huomioon myös kansainvälisten elinten, kuten Euroopan neuvoston ja Venetsian komission, asiaankuuluvat suositukset. Tuella olisi lisäksi pyrittävä vahvistamaan demokraattisia ja oikeudellisia instituutioita, kuten tuomioistuimia, ja sidosryhmien, kuten paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisjärjestöjen, valmiuksia, myös niiden julkisen valvonnan roolin osalta.
- (94) III pilarin varoja olisi käytettävä myös tukivälineen lainanottokustannusten ja yksilöityjen lainanottokustannusten rahoittamiseksi sekä Ukrainan aiemmasta tuesta johtuvien talousarviotakuiden rahoitukseen.

³⁴ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

(95) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013³⁵, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ja neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95³⁶, (Euratom, EY) N:o 2185/96³⁷ ja (EU) 2017/1939³⁸ mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava tehokkain toimenpitein, jotka liittyvät esimerkiksi sääntöjenvastaisuuksien, petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja päällekkäisen rahoituksen ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintään, sekä toimenpitein, joiden avulla voidaan toteuttaa tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttaviin rikoksiin liittyviä tehokkaita tutkinta- ja syytetoimia ja antaa rikoksista tuomiot. EPPOna on asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiset valtuudet toteuttaa unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavia rikoksia koskevia tutkinta- ja syytetoimia. Ukrainan viranomaisten olisi käsiteltävä viipymättä EPPOn ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tekemät, tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttaviin rikoksiin liittyvät keskinäistä oikeusapua koskevat pyynnöt ja luovutuspyynnöt.

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

³⁶ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

³⁷ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

³⁸ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

- (96) Erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 nojalla OLAFin olisi voitava tehdä hallinnollisia tutkimuksia, muun muassa paikalla suoritettavia tarkastuksia ja todentamisia, tutkiakseen ja selvittääkseen, onko tapahtunut unionin taloudellisia etuja vahingoittavia petoksia, lahjontaa tai muuta laitonta toimintaa, ja ilmoittaakseen mahdollisesta rikollisesta toiminnasta EPPOLle asetuksen (EU) 2017/1939 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
- (97) Komission olisi pyrittävä asettamaan Ukrainan käyttöön yksi integroitu ja yhteentoimiva tieto- ja seurantajärjestelmä, johon sisältyy yksi tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysväline, asiaankuuluvien tietojen saamiseksi ja analysoimiseksi unionin tietosuojaperiaatteiden ja sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti. Jos tällainen järjestelmä on käytettävissä, Ukrainan olisi käytettävä sitä ja syötettävä asiaankuuluvat tiedot järjestelmään myös III pilarin nojalla myönnettävää tukea hyödyntäen. Tietojen avulla komission ja varojen täytäntöönpanosta ja valvonnasta vastaavien Ukrainan viranomaisten olisi voitava arvioida riskejä ja ehkäistä sääntöjenvastaisuuksia.
- (98) Komission, OLAFin, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja tapauksen mukaan EPPOn olisi asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti saatava tarvittavat oikeudet ja valtuudet, myös unionin varojen hoitamiseen osallistuvilta kolmansilta osapuolilta. Ukrainan olisi myös ilmoitettava komissiolle varojen käyttöön liittyvistä sääntöjenvastaisuuksista.

- (99) Sisäisen valvonnan järjestelmien, mukaan lukien ennakkotarkastukset, vahvistaminen, kaikenlaisen lahjonnan, suosikkijärjestelmien tai petosten torjunta, läpinäkyvyyden edistäminen, vahva, vastuullinen ja läpinäkyvä hallinto ja tehokas julkinen varainhoito ovat keskeisiä Ukrainan uudistusprioriteetteja, joita olisi tuettava tukivälineestä.
- (100) Komission olisi varmistettava, että tukiväline suojaa tehokkaasti unionin taloudellisia etuja. Siksi olisi perustettava riippumaton tilintarkastuslautakunta, jonka tehtävänä on antaa komissiolle tietoja varojen mahdollisesta väärinkäytöstä. Lautakunnan toimittamat tiedot olisi asetettava OLAFin ja tarvittaessa asianomaisten Ukrainan viranomaisten saataville. Komissiolla olisi oltava oikeus tarkastaa säännöllisesti unionin edustuston avustuksella, miten Ukraina hoitaa varoja hankkeen koko elinkaaren ajan. Tilintarkastuslautakunnan olisi varmistettava säännöllinen vuoropuhelu ja yhteistyö Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sekä Ukrainan tilintarkastuskamarin kanssa.

- (101) Vaikka on ensisijaisesti Ukrainan vastuulla varmistaa, että tukivälineen täytäntöönpanossa noudatetaan sovellettavia normeja ja otetaan huomioon suhteellisuusperiaate ja olosuhteet, joissa tukivälinettä käytetään, komission pitäisi saada tästä riittävä varmuus Ukrainalta. Siksi Ukrainan olisi Ukraina-suunnitelmassaan sitouduttava parantamaan nykyistä hallinto- ja valvontajärjestelmäänsä ja perimään takaisin väärinkäytetyt määrät. Ukrainan olisi perustettava seurantajärjestelmä, jota voidaan hyödyntää vuotuisessa edistymiskertomuksessa. Ukrainan olisi kerättävä tietoja, joiden avulla voidaan ehkäistä, havaita ja korjata tukivälineestä tuettaviin toimenpiteisiin liittyviä sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, korruptiota ja eturistiriitoja. Puitesopimuksessa sekä rahoitus- ja lainasopimuksissa olisi määrättävä Ukrainan velvoitteista varmistaa riittävien tietojen kerääminen henkilöistä ja yhteisöistä, jotka saavat rahoitusta Ukraina-suunnitelman toimenpiteiden täytäntöönpanoon, mukaan lukien tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevat tiedot, ja pääsy näihin tietoihin unionin tietosuojaperiaatteiden ja sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti.
- (102) Unionin taloudelliset edut olisi suojattava myös silloin, kun varoja hallinnoidaan suoraan avustuksilla ja hankinnoilla sekä välillisesti pilariarvioitujen yhteisöjen kanssa, erityisesti tukivälineen II ja III pilarissa. Tukivälineen mukaisen välillisen hallinnoinnin piiriin kuuluvan unionin rahoituksen täytäntöönpanoon olisi valittava ainoastaan pilariarvioituja yhteisöjä.

- (103) Tukivälineestä myönnettävä tuki olisi pantava täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 110 artiklassa tarkoitetuilla työohjelmilla.
- (104) Ukrainan viestintävalmiuksia olisi parannettava, jotta voidaan varmistaa unionin arvojen ja unionin jäsenyyden hyötyjen ja velvoitteiden tuntemus ja kannatus kansalaisten keskuudessa ja puuttua disinformaatioon ja ulkomaiseen sekaantumiseen sekä turvata vahvat, vapaat ja moniarvoiset tiedotusvälineet. Myös unionin rahoituksen näkyvyys olisi varmistettava.
- (105) Komission olisi varmistettava, että käytössä on selkeät seuranta- ja arviointimekanismit, jotta unionin talousarvion täytäntöönpanossa toteutuvat vastuuvollisuus ja läpinäkyvyys ja jotta edistymistä tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisessa voidaan arvioida tehokkaasti.
- (106) Komission olisi arvioitava vuosittain tukivälineestä myönnettävän tuen täytäntöönpanoa. Sen olisi mahdollistettava se, että tällä asetuksella perustetulla komitealla on riittävästi tietoa komission avustamiseksi. Täytäntöönpanon tehokkaan seurannan varmistamiseksi Ukrainan olisi laadittava vuosittain täytäntöönpanoa koskeva edistymiskertomus. Kyseinen kertomus olisi asetettava myös Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville. Tällaiset Ukrainan hallituksen laatimat kertomukset olisi otettava asianmukaisesti huomioon Ukraina-suunnitelmassa. Tukivälineen II ja III pilarista myönnetyn unionin rahoituksen saajille olisi asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.

- (107) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011³⁹ mukaisesti.
- (108) Ottaen huomioon Ukrainalle tukivälineestä myönnettävän tuen merkittävät taloudelliset vaikutukset ja tiettyjen tukivälineen täytäntöönpanemiseksi Ukrainan erityisen tilanteen vuoksi tehtävien päätösten seuraukset neuvostolle olisi poikkeuksellisesti siirrettävä täytäntöönpanovaltaa tässä asetuksessa yksilöidyissä tapauksissa.
- (109) Komission olisi otettava asianmukaisesti huomioon neuvoston päätös 2010/427/EU⁴⁰ ja Euroopan ulkosuhdehallinnon rooli soveltuvien osin erityisesti seurattessaan unionin tuelle asetetun ennakkoehdon täyttymistä, arvioidessaan Ukraina-suunnitelmaa ja hankkiessaan neuvoja Ukrainan investointikehyksestä.

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁴⁰ Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

- (110) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (111) Tuen tarjoamisen jatkuvuuden varmistamiseksi asianomaisella politiikan alalla tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku

Yleiset säännökset

I artikla

Kohde

1. Tällä asetuksella perustetaan Ukrainan tukiväline, jäljempänä 'tukiväline', vuosiksi 2024–2027.

Siinä vahvistetaan tukivälineen tavoitteet, sen rahoitus ja määrärahat vuosiksi 2024–2027, välineestä annettavan unionin rahoituksen muodot ja tällaisen rahoituksen myöntämistä koskevat säännöt.

2. Tukivälineestä annetaan Ukrainalle tukea seuraavissa kolmessa pilarissa:
 - a) I pilari: rahoitustuki Ukrainalle uudistusten ja investointien toteuttamiseen Ukrainasuunnitelman täytäntöönpanemiseksi ja maan makrotaloudellisen vakauden ylläpitämiseksi III luvussa esitetyn mukaisesti;
 - b) II pilari: Ukrainan investointikehys, jolla tuetaan investointeja ja mahdollistetaan rahoituksen saanti IV luvussa esitetyn mukaisesti;

- c) III pilari: tekninen apu ja siihen liittyvä tuki Ukrainalle unionin jäsenyyteen liittyvien uudistusten suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi ja Ukrainan hallinnollisten valmiuksien edistämiseksi, lainanottokustannukset ja rahoitus sekä muun asiaankuuluvan toiminnan edistäminen V luvussa esitetyn mukaisesti.

2 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'toimenpiteillä' Ukraina-suunnitelman mukaisia uudistuksia ja investointeja;
- 2) 'ehdoilla' laadullisia tai määrällisiä tavoitteita, jotka liittyvät talouden vakauden ja rahoitusvakauden säilyttämisen varmistamiseen tai Ukraina-suunnitelmassa esitettyjen uudistusten ja investointien täytäntöönpanoon;
- 3) 'rahoitusta yhdistävällä toimella' unionin talousarviosta tuettavaa toimea, jossa on yhdistetty unionin talousarviosta rahoitettavat tuet, jotka maksetaan tai joita ei makseta takaisin, tai niiden yhdistelmät ja kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten tai kaupallisten rahoituslaitosten, mukaan lukien vientiluottolaitokset, taikka sijoittajien myöntämät takaisin maksettavat tuet.

3 artikla
Tukivälineen tavoitteet

1. Tukivälineen yleisenä tavoitteena on auttaa Ukrainaa
 - a) selviytymään Venäjän hyökkäyssodan sosiaalisista, taloudellisista ja ympäristöön liittyvistä seurauksista ja siten edistää maan rauhanomaista elpymistä, jälleenrakentamista, ennallistamista ja nykyaikaistamista sekä Ukrainan yhteiskunnan sodanjälkeistä elpymistä muun muassa luomalla sisäisille pakolaisille ja tilapäistä suojelua saaville henkilöille sosiaaliset ja taloudelliset edellytykset paluuta varten;
 - b) parantamaan sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta, demokraattista, taloudellista ja ympäristöön liittyvää kriisinsietokykyä, asteittaista yhdentymistä unioniin ja maailmantalouteen ja -markkinoihin sekä ylöspäin suuntautuvaa taloudellista, sosiaalista ja ympäristöön liittyvää lähentymistä unionin normeihin;
 - c) hyväksymään ja toteuttamaan sellaiset poliittiset, institutionaaliset, oikeudelliset, hallinnolliset, sosiaaliset ja taloudelliset uudistukset, jotka sen on tehtävä mukautuakseen unionin arvoihin ja mukautuakseen asteittain unionin sääntöihin, normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin, jäljempänä 'säännöstö', tulevaa unionin jäsenyyttä silmällä pitäen ja siten edistää vakautta, turvallisuutta, rauhaa ja vaurautta unionissa ja Ukrainassa.

2. Tukivälineen erityistavoitteina on

- a) auttaa ylläpitämään Ukrainan makrotaloudellista vakautta ja helpottaa sen ulkoisia ja sisäisiä rahoitusrajoitteita Ukrainan valtion toiminnan jatkumisen varmistamiseksi;
- b) uudelleenrakentaa ja nykyaikaistaa sodan vahingoittama infrastruktuuri, esimerkiksi energiainfrastruktuuri, vesihuolto, sisäiset ja rajatylittävät liikenneverkot, mukaan lukien rautatiet, maantiet, sillat ja rajanylityspaikat, ja koulutus- ja kulttuuri-infrastruktuuri, sekä parantaa infrastruktuuria ja tehdä siitä nykyaikainen ja kriisinsietokykyinen;
- c) tukea miinanraivausta ja miinoja koskevia muita toimia; ennallistaa ruoantuotantokapasiteetti; auttaa vastaamaan sosiaalisiin ja terveyshaasteisiin, mukaan lukien mielenterveyshaasteet, ja parantaa ja vahvistaa sosiaalihuoltojärjestelmiä ja niiden saavutettavuutta erityisesti tiettyjen ryhmien, kuten veteraanien, maan sisäisten pakolaisten, yksinhuoltajien, sotaleskien, lasten ja etenkin huoltajaa vailla olevien lasten, vammaisten henkilöiden, vähemmistöjen, nuorten ja ikääntyneiden sekä muiden haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden osalta;
- d) vahvistaa suojautumista hybridiuhkilta, kuten kyberuhkilta, sekä vahvistaa häiriönsietokykyä disinformaatiota, ulkomaista tiedon manipulointia ja sekaantumista vastaan;

- e) edistää siirtymistä kestävään, ilmastoneutraaliin ja osallistavaan talouteen ja vakaaseen investointiympäristöön;
- f) tukea Ukrainan integroitumista sisämarkkinoille; kunnostaa, uudelleenrakentaa ja turvata sosiaalinen infrastruktuuri, johon kuuluvat muun muassa asunnot, sosiaali-, urheilu, nuoriso- ja terveydenhoitopalvelut, koulut ja korkea-asteen oppilaitokset, ja parantaa niitä; tukea taloudellista ja sosiaalista kehitystä ja osallisuutta muun muassa laadukkaan koulutuksen, uudelleen- ja täydennyskoulutuksen ja työllisyystoimien avulla ja panostamalla naisiin, nuoriin ja tutkijoihin;
- g) edistää tiedettä ja tutkimusta; tukea luovaa alaa ja riippumattomia tiedotusvälineitä; tukea kulttuuria ja kulttuuriperintöä, mukaan lukien kulttuuri-infrastruktuuri; vahvistaa strategisia talouden aloja; edistää investointeja ja kilpailua tukevaa institutionaalista kehystä, jonka puitteissa yksityishenkilöt ja yritykset voivat kehittää nykyaikaisia, kilpailukykyisiä ja kestäviä tuotteita ja palveluja, keskittyen pk-yrityksiin ja innovointiin, muun muassa edistämällä yhdenvertaisia mahdollisuuksia saada rahoitusta yrityksen koosta riippumatta; tukea kestävää maataloutta ja maaseudun kehittämistä, vesiviljelyä ja kalastusta, myös mukautumista elintarviketurvallisuutta, eläinten ja kasvien terveyttä sekä eläinten hyvinvointia koskeviin unionin normeihin ja valvontajärjestelmiin; uudistaa Ukrainan rahoitus- ja pankkialaa ja tällä tavoin parantaa lainojen saatavuutta ja vakuutusturvaa;

- h) vahvistaa oikeusvaltiota, demokratiaa, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista, muun muassa vahvistamalla demokraattisia instituutioita, erityisesti Verhovna Radaa, sekä alue- ja kuntatason edustuseliimiä ja niiden valtuuksia valvoa ja tutkia julkisten varojen jakamista ja saatavuutta; edistää oikeuslaitoksen riippumattomuutta, tukea oligarkkien vallan rajoittamispyrkimyksiä ja vahvistaa petosten, kaikkien korruption muotojen, mukaan lukien laajamittainen korruptio, järjestäytyneen rikollisuuden, verovilpin ja veropetosten, veronkierron sekä ampumaseiden ja kulttuuriesineiden laittoman kaupan torjuntaa; vahvistaa kansainvälisen oikeuden noudattamista;
- i) vahvistaa tiedotusvälineiden vapautta ja riippumattomuutta sekä taiteellista ja akateemista vapautta ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä; edistää työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja kansalaisyhteiskunnan osallistumista; edistää syrjimättömyyttä, jotta voidaan varmistaa kaikkiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien kunnioittaminen ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen, naisten ja tyttöjen yleinen voimaannuttaminen sekä lasten ja vammaisten henkilöiden oikeudet ja parantaa niitä; tehostaa julkishallintoa; kannustaa tietojen saatavuuteen ja kansalaisyhteiskunnan osallistumiseen päätöksentekoprosesseihin ja julkiseen valvontaan sekä tukea läpinäkyvyyttä, rakenneuudistuksia ja hyvää hallintoa kaikilla tasoilla, myös julkisen varainhoidon, julkisten hankintojen, kilpailun ja valtiontuen aloilla; tukea aloitteita demokratian, kansainvälisen oikeuden ja korruptionvastaisten toimien tukemiseksi ja toteuttamiseksi Ukrainassa ja tähän työhön osallistuvia toimijoita ja järjestöjä;

- j) kehittää ja vauhdittaa ympäristönsuojelua, kestävää ja oikeudenmukaista vihreää siirtymää kaikilla talouden sektoreilla, myös Ukrainan ilmastoneutraaliuteen siirtymistä, Pariisin sopimuksen mukaisesti; lisätä tietoisuutta ympäristöriskillisyydestä ja sen torjuntaa; edistää digitalisaatiota kestävä kehityksen ja osallistavan kasvun mahdollistajana; tukea ympäristön ennallistamista sotatoimien aiheuttamien ympäristövahinkojen jäljiltä ja edistää dekontaminaatiota, miinanraivausta ja muiden sodan räjähtämättömien jäänteiden raivausta sekä sotatoimien aiheuttaman saastumisen puhdistusta;
- k) tukea poliittista ja hallinnollista hajauttamista ja paikallistason kehittämistä, erityisesti tukemalla tarkoituksenmukaista kuulemista ja tasapuolisia toimintaedellytyksiä kaikille hallintotasoille rahoituksen saannissa noudattamalla avoimia, oikeudenmukaisia, puolueettomia ja läpinäkyviä menettelyjä;
- l) tukea rajatylittävää yhteistyötä Ukrainan rajanaapureina olevien jäsenvaltioiden kanssa kaupan, ympäristönsuojelun ja kansainvälisen rikollisuuden torjunnan kaltaisilla aloilla edellyttäen, että Ukraina säilyy ainoana tuensaajana.

4 artikla
Yleiset periaatteet

1. Tukivälineen mukainen yhteistyö perustuu kehitysyhteistyön tuloksellisuuden periaatteisiin, joita ovat kehitystavoitteiden omistajuus Ukrainassa, tulospohjaisuus, osallistavat kehityskumppanuudet, läpinäkyvyys ja molemminpuolinen vastuuvastuu ja joita edistetään yhteistyön kaikissa soveltamismuodoissa soveltuvien osien. Tukivälineellä on pyrittävä varmistamaan resurssien tasapuolinen ja tarveperusteinen kohdentaminen ja käyttö sekä hankkeiden asianmukainen maantieteellinen tasapaino.
2. Tukivälineestä myönnettävä tuki täydentää muista unionin ohjelmista ja välineistä myönnettävää tukea. Tämän asetuksen nojalla rahoituskelpoisille toimille voidaan myöntää tukea muista unionin ohjelmista ja välineistä edellyttäen, ettei tällaista tukea käytetä samojen kustannusten kattamiseen.

3. Toimiensa ja aloitteidensa täydentävyyden, johdonmukaisuuden ja tehokkuuden edistämiseksi komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä ja pyrkivät välttämään päällekkäisyyttä tämän asetuksen mukaisen tuen ja unionin, jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, monenvälisten ja alueellisten järjestöjen ja yhteisöjen, kuten kansainvälisten järjestöjen ja asiaankuuluvien kansainvälisten rahoituslaitosten, virastojen ja unionin ulkopuolisten avunantajien, antaman muun tuen kanssa ulkoisen avun operatiivisen koordinoinnin vahvistamista koskevien vakiintuneiden periaatteiden mukaisesti muun muassa tehostamalla koordinointia jäsenvaltioiden kanssa paikallistasolla ja yhdenmukaistamalla politiikkoja ja menettelyjä, erityisesti kehitysyhteistyön tuloksellisuutta koskevia kansainvälisiä periaatteita. Tuen päällekkäisyyden välttämiseksi, Ukrainan viranomaisten omavastuullisuuden lisäämiseksi ja hallinnollisen työn yksinkertaistamiseksi tukivälineestä myönnettävä tuki on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä kansainvälisiin toimiin, joilla pyritään Ukrainan elpymistä edistävään yleiseen rahoitusarkkitehtuuriin, ja sitä on koordinoitava asianomaisten avunantajien ja kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa.

4. Tukivälineen mukaisissa toimissa on noudatettava unionin ilmasto- ja ympäristönormeja, siinä määrin kuin se on sodan runtelemassa maassa mahdollista. Kyseisissä toimissa on valtavirtaistettava ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen, ympäristönsuojelu ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen, ihmisoikeudet, demokratia, sukupuolten tasa-arvo ja syrjimättömyys ja tarvittaessa katastrofiriskin vähentäminen ja turvallinen energiainfrastruktuuri, ja niillä on tuettava Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista edistämällä sellaisia yhdennettyjä toimia, joilla voidaan saada aikaan sivuhyötyjä ja saavuttaa useita tavoitteita johdonmukaisella tavalla, vähentämällä köyhyyttä ja tavoittelemalla rauhanomaisia ja osallistavia yhteiskuntia. Kyseisillä toimilla on mahdollisuuksien mukaan vältettävä hukkainvestointeja, niiden on oltava yhteensopivia ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen kanssa ja kestävyysnäkökohtien valtavirtaistamispyrkimyksen kanssa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman filosofian mukaisesti, ja lisäksi niissä on noudatettava ”ketään ei jätetä” -periaatetta.
5. Tukivälineellä ei tueta toimia tai toimenpiteitä, jotka ovat ristiriidassa Ukrainan kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman kanssa, jos sellainen on saatavilla, tai Pariisin sopimuksen mukaisen Ukrainan kansallisesti määritellyn panoksen kanssa taikka joilla edistetään investointeja fossiilisiin polttoaineisiin tai joilla on merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäristöön tai ilmastoon tai luonnon monimuotoisuuteen, paitsi jos tällaiset toimet tai toimenpiteet ovat ehdottoman välttämättömiä tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseksi ottaen huomioon tarve rakentaa uudelleen ja nykyaikaistaa infrastruktuuri ja ennallistaa luonnonympäristöä sodan aiheuttamien vahinkojen vuoksi ja tehdä niistä häiriönkestäviä ja jos niiden yhteydessä toteutetaan tarvittaessa asianmukaisia toimenpiteitä kyseisten haitallisten vaikutusten välttämiseksi, ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi ja mahdollisuuksien mukaan niiden kompensoimiseksi.

6. Osallistavan kumppanuuden periaatteen mukaisesti komissio pyrkii tarvittaessa varmistamaan demokraattisen valvonnan siten, että Ukrainan hallitus kuulee Verhovna Radaa Ukrainan valtiosäännön mukaisesti sekä myös asiaankuuluvia sidosryhmiä, mukaan lukien paikallis- ja alueviranomaiset, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisjärjestöt, myös haavoittuvat ryhmät, jotta ne voivat osallistua tukivälineen nojalla rahoituskelpoisten toimien suunnitteluun ja täytäntöönpanoon sekä niihin liittyviin seuranta-, valvonta- ja arviointiprosesseihin tarpeen mukaan. Kyseisellä kuulemisella pyritään ilmentämään Ukrainan yhteiskunnan ja liike-elämän moniarvoisuutta ja Ukrainan eri yhteisöjen osallistamista. Kaikissa kuulemisissa on otettava asianmukaisesti huomioon naisten osallistuminen. Komissio edistää koordinoitua asiaankuuluvien sidosryhmien välillä ja vahvistaa kansalaisjärjestöjen valmiuksia. Lisäksi komissio varmistaa, että Ukrainan kansalaisyhteiskunta, myös kansalaisjärjestöt, pystyy ilmoittamaan havaitsemistaan sääntöjenvastaisuuksista suoraan komissiolle asianmukaisten vakiintuneiden kanavien kautta sekä lähettämään komissiolle näkemyksiään Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanosta ja arvioista, joita Ukrainan hallitus on tehnyt suunnitelmaan sisältyvistä toimista.

7. Komissio varmistaa tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden ja Ukrainan kanssa niiden unionin sitoumusten täytäntöönpanon, jotka koskevat läpinäkyvyyden ja vastuuvollisuuden lisäämistä tuen toimittamisessa, muun muassa edistämällä sisäisen valvonnan järjestelmien ja petostentorjuntatoimien käyttöönottoa ja tehostamista. Komissio asettaa tiedot tuen määrästä ja kohdentumisesta julkisesti saataville yhteisen verkkoportaalin kautta ja varmistaa, että tiedot ovat ajantasaisia, helposti saatavilla ja saatavilla koneellisesti luettavassa muodossa.

5 artikla

Tukivälineestä myönnettävän tuen ennakkoedellytys

1. Tukivälineestä Ukrainalle myönnettävän tuen ennakkoehdona on, että Ukraina pitää yllä ja kunnioittaa toimivia demokratian mekanismeja, mukaan lukien parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä, noudattaa oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittamisen.

2. Komissio seuraa 1 kohdassa asetetun ennakkoehdon täyttymistä ennen tukivälineen mukaisten maksujen suorittamista Ukrainalle ja tukivälineestä myönnettävän tuen koko keston ajan ottaen huomioon komission säännöllisen laajentumiskertomuksen. Komissio ottaa tässä prosessissa huomioon kansainvälisten elinten, kuten Euroopan neuvoston ja sen Venetsian komission, asiaankuuluvat suositukset. Komissio ilmoittaa neuvostolle 1 kohdassa asetetun ennakkoehdon täyttymisestä ennen Ukrainalle suoritettavia maksuja. Jos komissio toteaa, että ennakkoehto ei täyty tai ei enää täyty, se tekee neuvostolle ehdotuksen täytäntöönpanopäätökseksi 26 artiklassa tarkoitettujen maksujen keskeyttämisestä riippumatta siitä, täytyvätkö 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut ehdot. Arvioinnissaan komissio ottaa huomioon myös Ukrainassa vallitsevan tilanteen ja sotatilalain soveltamisen seuraukset Ukrainassa. Komission arvio toimitetaan yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Jos komissio katsoo Ukrainan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, että ennakkoehto täyttyy jälleen, se tekee neuvostolle ehdotuksen täytäntöönpanopäätökseksi maksujen keskeytyksen lopettamisesta. Tapauksissa, joihin tätä kohtaa sovelletaan, neuvosto tekee ratkaisunsa pääsääntöisesti yhden kuukauden kuluessa komission ehdotuksen vastaanottamisesta.

II luku

Rahoitus ja täytäntöönpano

6 artikla *Talousarvio*

1. Tukivälineen täytäntöönpanoon tarkoitetut varat ovat käytettävissä vuotuisen talousarviomenettelyn puitteissa käyttöön otettavan Ukraina-varauksen kautta asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 10 b artiklan mukaisesti, ja ne jakautuvat ohjeellisesti seuraavasti:
 - a) 31 prosenttia III luvussa tarkoitettuna ei-takaisinmaksettavana rahoitustukena;
 - b) 41 prosenttia IV luvussa tarkoitettuihin menoihin;
 - c) 26 prosenttia V luvussa tarkoitettuihin menoihin;
 - d) 2 prosenttia 5 kohdassa tarkoitettuihin menoihin; osuutta voidaan poikkeuksellisissa olosuhteissa korottaa, mutta se ei saa missään tapauksessa ylittää 2,5:tä prosenttia.

Ensimmäisen alakohdan nojalla käyttöön asetettujen määrärahojen kokonaismäärä on enintään 17 000 000 000 euroa.

Tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisten käytettävissä olevien varojen kohdentamisessa on otettava huomioon erityisesti tarve kattaa 23 artiklan mukaiset menot.

2. Lainojen muodossa annettavaa III luvun mukaista rahoitustukea on saatavilla enintään 33 000 000 000 euroa 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisellä ajanjaksolla.
3. Edellä olevien 1 ja 2 kohdan nojalla käyttöön asetettujen varojen yhteenlaskettu määrä on enintään 50 000 000 000 euroa vuosina 2024–2027.
4. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tuen rahoittamiseksi on mahdollista saada lisärahoitusosuuksia 7 artiklan mukaisesti.

5. Edellä 1 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa ja 4 kohdassa tarkoitettuja varoja voidaan käyttää tukivälineen täytäntöönpanoa koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelutoimiin, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimiin, joita tukivälineen hallinnointi ja sen tavoitteiden saavuttaminen edellyttävät, erityisesti selvityksiin, asiantuntijakokouksiin, Ukrainan viranomaisten kuulemisiin, konferensseihin, sidosryhmien kuulemiseen, tiedotus- ja viestintätoimiin, mukaan lukien osallistavat yhteystoimet, sekä unionin poliittisia painopisteitä koskevaan toimielinten viestintään, siltä osin kuin ne liittyvät tämän asetuksen tavoitteisiin, tiedonkäsittelyyn ja -vaihtoon tarkoitettuihin tietoverkkoihin liittyviin menoihin, toimielinten tietoteknisiin välineisiin sekä kaikkiin muihin teknisen ja hallinnollisen avun menoihin, joita komissiolle aiheutuu tukivälineen hallinnoinnista ja kustannuksista päätoimipaikassa ja unionin edustustoissa. Menoihin voidaan lukea myös kustannukset, joita aiheutuu muista tukitoimista, kuten laadunvalvonnasta ja hankkeiden seurannasta kentällä, sekä vertaisneuvonnasta ja uudistusten ja investointien arviointiin ja toteuttamiseen liittyvistä asiantuntijapalveluista.
6. Varat, joita ei ole kohdennettu tai käytetty tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdan ja 23 artiklan mukaisiin menoihin, asetetaan saataville tämän artiklan 1 kohdan mukaisiin muihin toimintamenoihin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta budjettivallan käyttäjän oikeuksia ja jollei tämän artiklan 1 kohdan kolmannesta alakohdasta muuta johdu.

7 artikla
Tukivälineen lisärahoitus

1. Tukivälineelle on mahdollista saada lisärahoitusosuuksia jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta, kansainvälisiltä järjestöiltä, kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta ja muista lähteistä 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ohjeellisen jakautumisen rajoittamatta. Tällaiset rahoitusosuudet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa sekä d ja e alakohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

Lisämäärät, jotka saadaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuina ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina asiaankuuluvien unionin säädösten nojalla, lisätään tämän asetuksen 6 artiklassa tarkoitettuihin varoihin.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet pannaan täytäntöön samojen sääntöjen ja ehtojen mukaisesti kuin 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu määrä.
3. Rahoitusosuudet Ukraina-takaukseen ja IV luvun mukaisiin rahoitusvälineisiin suoritetaan 29 artiklan mukaisesti.

8 artikla
Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. Tukiväline pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti joko suoraan hallinnoiden tai siten, että sitä hallinnoidaan välillisesti kyseisen asetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa.

2. Unionin rahoitusta voidaan myöntää missä tahansa asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 säädetyssä muodossa, erityisesti avustuksina, palkintoina, hankintoina, budjettitukena, rahoitusvälineinä, talousarviotakuina, rahoitusta yhdistävinä toimina ja rahoitusapuna.
3. Tukivälineen mukaiset rahoitusvälineet ja talousarviotakuut sekä rahoitusta yhdistävät toimet, joissa yhdistetään rahoitusvälineistä myönnettävää tukea tai talousarviotakuita, pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 X osastossa ja erityisesti sen 208 artiklassa ja 209 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Vaaditusta operatiivisesta ja rahoituskapasiteetista riippuen talousarviotakuun vastapuoli tai yhteisö, jonka tehtäväksi rahoitusvälineiden täytäntöönpano on siirretty, voi olla EIP-ryhmä, monenvälinen eurooppalainen rahoituslaitos, kuten EBRD, tai kahdenvälinen eurooppalainen rahoituslaitos, kuten kehityspankki tai Maailmanpankkiryhmä. Euroopan ulkopuoliset monenväliset rahoituslaitokset voivat mahdollisuuksien mukaan osallistua tukivälineeseen yhteisissä operaatioissa eurooppalaisten rahoituslaitosten kanssa. Tukivälineen mukaisten rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden ja rahoitusta yhdistävien toimien täytäntöönpanoa voidaan täydentää muulla rahoitustuella, jota saadaan joko jäsenvaltioilta tai kolmansilta osapuolilta.

9 artikla
Puitesopimus

1. Komissio tekee Ukrainan kanssa tukivälineen täytäntöönpanoa koskevan puitesopimuksen, jäljempänä 'puitesopimus', jossa vahvistetaan tukivälineen varojen hallinnointia, valvontaa, seuranta, arviointia, raportointia ja tarkastamista koskevat erityisjärjestelyt, mukaan lukien päällekkäisen rahoituksen välttäminen, sekä sääntöjenvastaisuuksien, petosten, korruption tai muun unionin taloudellisia etuja vahingoittavan laittoman toiminnan ja eturistiriitojen ehkäisemistä, havaitsemista, tutkimista ja korjaamista koskevat erityisjärjestelyt, mukaan lukien tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavien rikosten tehokkaat tutkinta- ja syytetoimet. Puitesopimusta täydennetään 10 artiklassa tarkoitetuilla rahoitussopimuksilla ja 22 artiklassa tarkoitettulla lainasopimuksella, joissa vahvistetaan erityismääräykset tukivälineen mukaisen rahoituksen hallinnointia ja toteutusta varten. Puitesopimus ja siihen liittyvät asiakirjat on pyynnöstä asetettava Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville samanaikaisesti ja viipymättä.
2. Jäljempänä 25 artiklassa tarkoitettua väliaikaisrahoitusta lukuun ottamatta rahoitusta myönnetään Ukrainalle vasta sen jälkeen, kun puitesopimus ja sovellettavat rahoitus- ja lainasopimukset ovat tulleet voimaan.

3. Ukrainan kanssa tehtävissä puitesopimuksessa sekä rahoitus- ja lainasopimuksissa kokonaisuutena sekä unionin rahoitusta saavien henkilöiden tai yhteisöjen kanssa allekirjoitettavissa sopimuksissa on varmistettava, että asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 artiklassa säädetyt velvoitteet täytetään.
4. Puitesopimuksessa varmistetaan Ukrainan sitoutuminen unionin taloudellisten etujen korkeatasoiseen suojaamiseen ja vahvistetaan yksityiskohtaiset määräykset erityisesti seuraavilta osin:
 - a) Ukrainan sitoumus edistyä määrätietoisesti vankan kehyksen luomisessa petosten torjuntaa varten ja ottaa käyttöön tehokkaampia ja tuloksellisempia sisäisiä valvontajärjestelmiä, mukaan lukien asianmukaiset mekanismit väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi ja asianmukaiset mekanismit ja toimenpiteet sääntöjenvastaisuuksien, petosten, korruption ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi tehokkaasti, sekä tukea oligarkkien vallan rajoittamispyrkimyksiä ja tehostaa rahanpesun, järjestäytyneen rikollisuuden, julkisten varojen väärinkäytön, terrorismin rahoituksen, verovilpin, veropetosten ja veronkierron sekä muun tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavan laittoman toiminnan torjuntaa;
 - b) tukivälineestä myönnettävän unionin rahoituksen valvontaan, seurantaan, arviointiin, raportointiin ja tarkastukseen liittyvät toimet sekä havaitsemis-, tutkinta- ja syytetoimet, petostentorjunnan toimenpiteet ja yhteistyö, mukaan lukien keskinäinen oikeusapu rikosasioissa ja luovutusasioissa;

- c) valvontavaatimukset, jotka koskevat tukivälineestä Ukrainalle suunnatun rahoituksen vapauttamista maksettavaksi;
- d) veroja, tulleja ja muita maksuja koskevat säännöt asetuksen (EU) 2021/947 27 artiklan 9 ja 10 kohdan mukaisesti;
- e) 36 artiklassa tarkoitetun tilintarkastuslautakunnan tehtävien tunnustaminen ja yksityiskohtaiset säännöt Ukrainan yhteistyöstä sen kanssa;
- f) unionin varoja tukivälineen puitteissa hoitavien henkilöiden tai yhteisöjen velvollisuus ilmoittaa viipymättä tilintarkastuslautakunnalle, komissiolle, OLAFille ja tapauksen mukaan EPPOLle epäillyistä tai tosiasiallisista sääntöjenvastaisuus-, petos-, korruptio- ja eturistiriitatapauksista sekä muusta tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavasta laittomasta toiminnasta ja niiden johdosta toteuttavista toimista;
- g) komission oikeus seurata koko hankesyklin ajan toimia, joita Ukrainan viranomaiset toteuttavat tukivälineen puitteissa, mukaan lukien muun muassa hankkeiden valinta- sekä myöntämis- tai hankintamenettelyt julkisia hankintoja koskevissa menettelyissä, osallistua soveltuvin osin tällaisiin toimiin tarkkailijana ja antaa suosituksia tällaisten toimien parantamiseksi, sekä Ukrainan viranomaisten sitoumus, jonka mukaan ne tekevät parhaansa tällaisten komission suositusten täytäntöönpanemiseksi ja raportoivat kyseisestä täytäntöönpanosta;

- h) 35 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut velvoitteet, mukaan lukien tarkat säännöt, jotka koskevat Ukrainan suorittamaa tietojen keruuta ja komission, OLAFin, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja soveltuvien osin EPPOn pääsyä kyseisiin tietoihin, sekä määrääjät kyseisten tietojen keruulle;
- i) Ukrainan velvollisuus toimittaa 27 artiklassa tarkoitetut tiedot sähköisesti komissiolle;
- j) 43 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut viestintätoimia ja unionin rahoituksen näkyvyyttä koskevat velvoitteet.

10 artikla

Rahoitussopimukset

1. Rahoitussopimukset tehdään III ja V lukujen tapauksessa. Niissä on vahvistettava Ukrainan vastuut ja velvoitteet unionin varojen hoitamisessa, mukaan lukien asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 artiklassa säädetyt velvoitteet. Niissä on lisäksi vahvistettava ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen maksuehdot, mukaan lukien puitesopimuksen täytäntöönpanoon liittyvät maksuehdot, myös 9 artiklan 4 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettujen sisäisten valvontajärjestelmien osalta. Rahoitussopimuksissa on vahvistettava myös unionin oikeudet ja velvollisuudet. Ne asetetaan pyynnöstä yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville.

2. Rahoitussovimuksissa on oltava säännöt, jotka koskevat raportointia komissiolle siitä, miten toimet toteutetaan ja täyttyvätö 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut edellytykset.

11 artikla

*Henkilöiden ja yhteisöjen osallistumiskelpoisuutta,
tarvikkeiden ja materiaalien alkuperää ja tukivälineen puitteissa
sovellettavia rajoituksia koskevat tukivälineen säännöt*

1. Tukivälineestä rahoitettaviin toimiin liittyviin hankintamenettelyihin ja avustusten ja palkintojen myöntämismenettelyihin voivat osallistua kansainväliset ja alueelliset järjestöt ja kaikki luonnolliset henkilöt, jotka ovat seuraavien maiden kansalaisia, sekä oikeushenkilöt, jotka ovat tosiasiallisesti sijoittautuneet seuraaviin maihin:
 - a) jäsenvaltiot, Ukraina, Länsi-Balkanin kumppanit, Georgia ja Moldova sekä Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolet;
 - b) maat, jotka antavat Ukrainalle tukea, joka on niiden talouden kokoon nähden tasoltaan verrattavissa unionin tukeen, ja joille komissio on vahvistanut vastavuoroisen mahdollisuuden saada ulkoista apua Ukrainassa.
2. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu vastavuoroinen saantimahdollisuus voidaan myöntää vähintään vuoden pituiseksi määräajaksi edellyttäen, että asianomainen maa soveltaa sisällöltään vastaavia osallistumiskelpoisuusehtoja yhteisöihin, jotka ovat peräisin unionista tai maista, jotka ovat tukivälineen nojalla osallistumiskelpoisia.

Komissio päättää vastavuoroisesta saantimahdollisuudesta täytäntöönpanosäädöksillä Ukrainaa kuultuaan. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 42 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Kaikkien tukivälineen puitteissa rahoitettujen ja hankittujen tarvikkeiden ja materiaalien on oltava peräisin jostakin 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua maasta, paitsi jos kyseisiä tarvikkeita ja materiaaleja ei voida hankkia kohtuullisin ehdoin mistään niistä. Lisäksi sovelletaan 7 kohdassa säädettyjä rajoituksia koskevia sääntöjä. Komissio sisällyttää tiedot tämän kohdan täytäntöönpanosta 39 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun vuosittaiseen kertomukseen.
4. Tässä artiklassa vahvistettuja osallistumiskelpoisuussääntöjä ei sovelleta luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat osallistumiskelpoisen toimeksisaajan tai mahdollisen alihankkijan palveluksessa tai muussa oikeudellisessa sopimussuhteessa siihen, eivätkä ne aiheuta kyseisten henkilöiden kansalaisuutta koskevia rajoituksia, paitsi jos kansalaisuusrajoitukset perustuvat 7 kohdassa säädettyihin sääntöihin.
5. Toimiin, joita jokin yhteisö yhteisrahoittaa tai joita hallinnoidaan suoraan tai hallinnoidaan välillisesti asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa, tai toimiin, jotka ukrainalaiset yhteisöt toteuttavat tämän asetuksen III luvun mukaisesti, sovelletaan tämän artiklan nojalla vahvistettujen sääntöjen lisäksi kyseisten yhteisöjen tai Ukrainan asettamia osallistumiskelpoisuussääntöjä, mukaan lukien soveltuvin osin tämän artiklan 7 kohdassa säädetyt rajoitukset, ja kyseiset osallistumiskelpoisuussäännöt otetaan asianmukaisesti huomioon kyseisten yhteisöjen kanssa allekirjoitettavissa rahoitus sopimuksissa ja sopimusasiakirjoissa.

6. Jos lisärahoitusta saadaan 7 artiklan mukaisesti ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina, sitä tarjoavan henkilön kanssa tehtyyn sopimukseen sisältyviä osallistumiskelpoisuussääntöjä sovelletaan yhdessä tämän artiklan 7 kohdassa säädettyjä rajoituksia koskevien sääntöjen kanssa.
7. Edellä olevaan 1 kohtaan sisältyviä osallistumiskelpoisuussääntöjä, 3 kohtaan sisältyviä tarvikkeiden ja materiaalien alkuperää koskevia sääntöjä ja 4 kohtaan sisältyviä luonnollisten henkilöiden kansalaisuutta koskevia sääntöjä voidaan rajoittaa hankintamenettelyihin osallistuvien oikeushenkilöiden kansallisuuden, maantieteellisen sijainnin tai luonteen sekä tarvikkeiden ja materiaalien maantieteellisen alkuperän osalta seuraavissa tapauksissa:
- a) jos tällaiset rajoitukset ovat tarpeen toiminnan tai tietyn myöntämis- tai hankintamenettelyn erityisluonteen tai sen tavoitteiden vuoksi tai jos kyseiset rajoitukset ovat tarpeen toimen tuloksellisen toteuttamisen kannalta;
 - b) jos toimi tai tietty myöntämis-/hankintamenettely vaikuttaa turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen, erityisesti unionin, sen jäsenvaltioiden tai Ukrainan strategiaan varoihin ja etuihin, mukaan lukien digitaalisen infrastruktuurin, viestintä- ja tietojärjestelmien ja niihin liittyvien toimitusketjujen eheyden suojaaminen.

8. Muiden kuin osallistumiskelpoisten maiden tarjoajat, hakijat ja ehdokkaat voidaan hyväksyä osallistumiskelpoisiksi kiireellisissä tapauksissa tai tapauksissa, joissa palveluja ei ole saatavilla asianomaisten maiden tai alueiden markkinoilla, tai muissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joissa toimen toteuttaminen olisi osallistumiskelpoisuussääntöjen soveltamisen takia mahdotonta tai kohtuuttoman vaikeaa.

12 artikla

*Siirrot seuraavalle varainhoitovuodelle, vuotuiset erät,
maksusitoumusmäärärahat, talousarviotakuun ylijäämät,
palautukset ja rahoitusvälineiden tuottamat tulot*

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 12 artiklan 4 kohdassa säädetään, tukivälineen käyttämättömät maksusitoumus- ja maksumäärärahat siirretään ilman eri toimenpiteitä seuraavalle varainhoitovuodelle, ja niitä voidaan sitoa ja käyttää seuraavan varainhoitovuoden joulukuun 31 päivään saakka. Varainhoitovuodelta toiselle siirretty määrä käytetään seuraavana varainhoitovuonna ensin.
2. Komissio toimittaa tiedot varainhoitovuodelta toiselle siirretyistä maksusitoumusmäärärahoista ja niiden määrästä Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti.
3. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 15 artiklassa säädetään, maksusitoumusmäärärahat, jotka vastaavat tukivälineen mukaisen toimen kokonaan tai osittain toteutumatta jäämisen vuoksi vapautettujen sitoumusten määrää, otetaan takaisin alkuperäiseen budjettikohtaan.

4. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä alakohdassa säädetään, tämän asetuksen nojalla perustetuista rahoitusvälineistä saatavat tulot ja palautukset ovat tukivälineeseen tai sen seuraajaohjelmaan kuuluvia, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
5. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 213 artiklan 4 kohdan a alakohdassa säädetään, Ukraina-takausta koskevien määrärahojen mahdollinen ylijäämä on tukivälineeseen tai sen seuraajaohjelmaan kuuluva, kyseisen asetuksen 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu sisäinen käyttötarkoitukseensa sidottu tulo.
6. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa vuotuisiin eriin usealle eri varainhoitovuodelle asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 112 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin toimiin ei sovelleta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 114 artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa.

13 artikla
Poikkeuksellinen rahoitus

1. Asianmukaisesti perustelluissa poikkeuksellisissa olosuhteissa, erityisesti jos Ukrainan on sodan merkittävän pahenemisen vuoksi mahdotonta täyttää tämän asetuksen mukaisiin tukimuotoihin liittyvät ehdot, tukivälineestä voidaan myöntää Ukrainalle poikkeuksellista rahoitusta sen makrotaloudellisen vakauden ylläpitämiseksi ja 3 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi. Tällainen poikkeuksellinen rahoitus myönnetään enintään kolmen kuukauden pituisille yksittäisille jaksoille, ja se päättyy heti, kun ehtojen täyttyminen on jälleen mahdollista. Tämän artiklan mukaista rahoitusta voidaan myöntää 25 artiklan nojalla myönnetyn poikkeuksellisen väliaikaisrahoituksen lisäksi ja samana ajanjaksona.
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi komissio voi, jos se katsoo, että Ukrainan on tällaisten asianmukaisesti perusteltujen poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta täyttää tämän asetuksen mukaisesti myönnettyyn tukeen liitettyjä ehtoja, tehdä neuvostolle ehdotuksen täytäntöönpanopäätökseksi poikkeuksellisen rahoituksen myöntämisestä Ukrainalle tukivälineestä. Neuvosto tekee ratkaisunsa pääsääntöisesti yhden kuukauden kuluessa komission ehdotuksen vastaanottamisesta.
3. Poikkeukselliseen rahoitukseen sovelletaan 5 artiklan 1 kohdassa asetettua ennakkoehtoa, ja se rahoitetaan 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa ja 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista varoista.
4. Edellä 2 kohdassa tarkoitettussa täytäntöönpanopäätöksessä vahvistetaan tarkastusta, valvontaa, seurantaa ja raportointia koskevat säännöt sekä poikkeuksellista rahoitusta koskevat edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt.

III luku

I pilari: Ukraina-suunnitelma

14 artikla

Ukraina-suunnitelman laatiminen ja toimittaminen

1. Saadakseen tukivälineestä myönnettävää tukea Ukrainan on laadittava ja toimitettava komissiolle Ukraina-suunnitelma, jäljempänä 'Ukraina-suunnitelma'.
2. Ukraina-suunnitelman laatii Ukrainan hallitus Verhovna Radan osallistuessa siihen asianmukaisesti Ukrainan valtiosäännön mukaisesti. Ukrainan on pyrittävä toimittamaan Ukraina-suunnitelma komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kahden kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä]. Ukraina voi toimittaa komissiolle Ukraina-suunnitelman luonnoksen. Komissio toimittaa kyseisen luonnoksen yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
3. Laatiessaan Ukraina-suunnitelmaa 17 artiklan mukaisesti Ukrainan on otettava erityisesti huomioon sen alue- ja paikallistason alueiden ja kaupunkien tilanne ja niiden erityistarpeet, jotka liittyvät elpymiseen ja jälleenrakentamiseen, uudistuksiin, nykyaikaistamiseen ja hallinnon hajauttamiseen.

4. Ukraina-suunnitelman laatimisessa ja täytäntöönpanossa on kuultava alue-, paikallis- ja kaupunkiviranomaisia ja muita viranomaisia sekä työmarkkinaosapuolia ja kansalaisjärjestöjä monitasoisen hallinnon periaatteen mukaisesti ja alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa noudattaen. Kansallisen oikeudellisen kehyksensä mukaisesti Ukrainan on lisäksi varmistettava, että Verhovna Rada pidetään asianmukaisesti ajan tasalla, jotta se voi osallistua Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoon sille kuuluvien oikeuksien, joita ovat lainsäädäntövalta, valta hyväksyä valtion talousarvio ja valvoa sen toteuttamista sekä valta valvoa toimeenpanovallan käyttäjää, mukaisesti.

15 artikla

Ukraina-suunnitelman kytkeytyminen tukivälineen pilareihin

1. Ukraina-suunnitelma toimii yleiskehyksenä 3 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Ukraina-suunnitelma muodostaa perustan tukivälineen I pilarin nojalla annettavalle tuelle 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa esitetyn mukaisesti ja tässä luvussa tarkoitetulla tavalla. Tukivälineen II ja III pilarin nojalla annettavan tuen on oltava johdonmukaista, ja sen yhteydessä on vältettävä päällekkäisyyksiä Ukraina-suunnitelmaan sisältyvään I pilarin nojalla annettavaan tukeen nähden ja noudatettava erityisesti 16 artiklassa vahvistettuja periaatteita.

16 artikla

Ukraina-suunnitelman rahoitusta koskevat periaatteet

1. Ukraina-suunnitelmassa esitetään talous- ja finanssipoliittiseen kehykseen sisällytetty Ukrainan uudistus- ja investointiohjelma 3 artiklassa asetettujen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamiseksi. Ukraina-suunnitelma sisältää toimenpiteitä uudistusten ja julkisten investointien toteuttamiseksi kattavan ja johdonmukaisen paketin avulla; pakettiin voi kuulua myös julkisia järjestelyjä, joilla pyritään kannustamaan yksityisiä investointeja. Ukraina-suunnitelmassa määritetään tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetut laadulliset ja määrälliset tavoitteet, joiden on uudistusten ja investointien tapauksessa oltava mitattavissa.
2. Tukivälineestä myönnetään tämän luvun mukaista rahoitusta edellyttäen, että 5 artiklan 1 kohdassa asetettu ennakkoehto ja Ukraina-suunnitelmassa vahvistetut ehdot, jotka esitetään laadullisina tai määrällisinä tavoitteina, täyttyvät tyydyttävästi. Tällaisten ehtojen on heijastettava tukivälineen eri tavoitteita, sellaisina kuin ne asetetaan 3 artiklassa, ja niihin on kuuluttava keskeisiin vaatimuksiin, kuten taloudellisen ja rahoituksellisen vakauden ylläpitämiseen, talousarvion valvontaan ja julkiseen varainhoitoon, liittyviä ehtoja ja Ukraina-suunnitelmassa esitettyjen uudistusten ja investointien toteutukseen liittyviä ehtoja.
3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa ehdoissa on otettava huomioon 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa ja 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut määrät ja kyseisen artiklan 4 kohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet.

4. Määrä, joka vastaa ainakin 20:tä prosenttia 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettusta ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta, osoitetaan Ukrainan valtiotasoa alemman tason, erityisesti paikallisen itsehallinnon, viranomaisten elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin 17 artiklan mukaisesti.
5. Toimenpiteet, jotka on aloitettu 1 päivänä tammikuuta 2023 tai sen jälkeen, ovat poikkeuksellisesti tukikelpoisia edellyttäen, että ne täyttävät tässä asetuksessa säädetty vaatimukset. Kyseiset toimenpiteet on perusteltava ja dokumentoitava asianmukaisesti.
6. Ukraina-suunnitelman on edistettävä asiaankuuluvia uudistusprioriteetteja, jotka on määritetty osana Ukrainan liittymisprosessia ja kirjattu komission lausuntoon Ukrainan unionin jäsenyyttä koskevasta hakemuksesta, jäljempänä 'komission lausunto', ja kyseisen lausunnon pohjalta tehtyyn analyttiseen kertomukseen, jäljempänä 'analyttinen kertomus', komission säännölliseen laajentumiskertomukseen ja siihen perustuviin neuvoston päätelmiin sekä assosiaatiosopimukseen, mukaan lukien pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue, ja oltava johdonmukainen niiden kanssa. Sen on myös edistettävä Pariisin sopimuksen mukaista Ukrainan kansallisesti määriteltä panosta, biologista monimuotoisuutta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen mukaisia Ukrainan sitoumuksia ja Ukrainan kansallista energia- ja ilmastosuunnitelmaa, jos sellainen on saatavilla, ja oltava johdonmukainen niiden kanssa.
7. Ukraina-suunnitelmassa on noudatettava 4 artiklassa vahvistettuja yleisiä periaatteita.

17 artikla

Ukraina-suunnitelman sisältö

1. Ukraina-suunnitelmassa on esitettävä erityisesti seuraavat asianmukaisesti perustellut seikat:
 - a) toimenpiteet, joilla vastataan tarveperusteisella, johdonmukaisella, kattavalla ja riittävän tasapainoisella tavalla 3 artiklassa vahvistettuihin tavoitteisiin, mukaan lukien rakenneuudistukset ja toimenpiteet, joilla edistetään unioniin lähentymistä ja vahvistetaan oikeusvaltiota, demokratiaa sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista, sekä 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen ehtojen soveltaminen, niin että Ukraina-suunnitelma kokonaisuudessaan vauhdittaa Ukrainan talouden kasvua, vähentää taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta ja varmistaa Ukrainan edistymisen kohti unionin sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä normeja;
 - b) selvitys siitä, miten Ukraina-suunnitelma edistää niihin merkityksellisiin haasteisiin vastaamista, jotka on määritetty osana Ukrainan liittymisprosessia ja kirjattu komission lausuntoon ja analyttiseen kertomukseen sekä assosiaatiosopimukseen, mukaan lukien pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue, ja on johdonmukainen tämän kanssa;
 - c) selvitys siitä, miten Ukraina-suunnitelma ja sen toimenpiteet ovat johdonmukaisia 4 artiklassa tarkoitettujen yleisten periaatteiden sekä 16 artiklassa tarkoitettujen vaatimusten, suunnitelmien ja ohjelmien kanssa;

- d) alustava aikataulu ja asetetut laadulliset ja määrälliset tavoitteet, joiden on uudistusten ja investointien tapauksessa oltava mitattavissa ja jotka on saavutettava 31 päivään joulukuuta 2027 mennessä;
- e) järjestelyt, jotka koskevat Ukrainan toteuttamaa Ukraina-suunnitelman tehokasta seurantaan, raportointia ja täytäntöönpanoa, mukaan lukien ehdotetut laadulliset ja määrälliset tavoitteet, joiden on uudistusten ja investointien tapauksessa oltava mitattavissa, ja niihin liittyvät indikaattorit, sekä Verhovna Radan asianmukaista osallistumista;
- f) selvitys siitä, miten Ukraina-suunnitelmalla vastataan Venäjän hyökkäyssodasta johtuviin elpymis-, ennallistamis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin Ukrainan alueilla ja kunnissa ja siten edistetään niiden osallistavaa ja kestävää taloudellista, sosiaalista, alueellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä, vahvistetaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja tuetaan hallinnon hajauttamista koskevaa uudistusta koko Ukrainassa sekä lähentymistä unionin normeihin; kyseisessä selvityksessä on otettava huomioon eri hallintotasoille annetut valtuudet, tehtävät ja vastuut;
- g) selvitys hankkeiden valinnassa ja toteuttamisessa käytettävistä menetelmistä ja prosesseista sekä mekanismeista, joilla valtiotasoa alemman tason viranomaiset, erityisesti kuntatasolla, ja kansalaisjärjestöt saadaan osallistumaan päätöksentekoon, joka koskee tuen käyttöä jälleenrakentamiseen paikallistasolla, ja demokraattiseen valvontaprosessiin, erityisesti kun on kyse asiaankuuluvien valtiotasoa alemman tason viranomaisten oikea-aikaisesta ja yhdenvertaisesta pääsystä tietoihin ja rahoituksen saamisesta, mukaan lukien menetelmät näihin liittyvien menojen seurantaan;

- h) selvitys siitä, miten Ukraina-suunnitelmalla varmistetaan, että riittävän suuri osuus tuesta osoitetaan valtiotasoa alemman tason viranomaisten valitsemiin ja toteuttamiin jälleenrakennushankkeisiin; tämän selvityksen on tapauksen mukaan katettava myös twinning-toiminta ja kaupunkien väliset kumppanuudet sekä vertaisyhteistyö ja ohjelmat, jotka sisältyvät unionin ja Ukrainan kaupunkien ja alueiden välisiin kumppanuuksiin;
- i) Ukraina-suunnitelman valmistelua ja valmiin suunnitelman täytäntöönpanoa varten yksityiskohtainen selvitys kansallisen oikeuskehyksen mukaisesti toteutetusta kuulemisprosessista sekä Verhovna Radan ja asiaankuuluvien sidosryhmien, mukaan lukien paikallis- ja aluetason edustuselimet ja viranomaiset, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisjärjestöt, osallistumisesta ja suunnitellusta kuulemisesta täytäntöönpanon aikana ja siitä, miten näiden sidosryhmien palaute on otettu huomioon Ukraina-suunnitelmassa;
- j) selvitys siitä, missä määrin Ukraina-suunnitelman toimenpiteiden odotetaan edistävän
 - i) ilmasto- ja ympäristötavoitteiden, mukaan lukien luonnon monimuotoisuuden suojele, saavuttamista ja erityisesti asiaankuuluviin aloitteisiin ja uudistuksiin liittyviä toimenpiteitä sekä sitä, miten ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen varmistetaan siinä määrin kuin se on mahdollista sodanaikaisen tai sodanjälkeisen elpymisen ja jälleenrakennuksen yhteydessä;
 - ii) oikeusvaltioperiaatteen noudattamista;

- iii) sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien osallistaminen, sekä lapsen edun varmistamista; ja
 - iv) sukupuolten tasa-arvoa, naisten ja tyttöjen voimaannuttamista ja heidän oikeuksiensa edistämistä;
 - k) yksityiskohtainen selvitys Ukrainan järjestelmästä ja suunnitelluista toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tehokkaasti ehkäistä, havaita ja korjata sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, kaikkia korruption muotoja, myös laajamittaista korruptiota, ja muuta unionin taloudellisia etuja vahingoittavaa laitonta toimintaa ja eturistiriitoja, sekä toteuttaa tehokkaita tutkinta- ja syytetoimia tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavissa rikoksissa, sekä järjestelyistä, joilla pyritään välttämään päällekkäisen rahoituksen myöntäminen tukivälineestä ja muista unionin ohjelmista tai muilta avunantajilta sekä varmistamaan nopea oikeudellinen yhteistyö unionin ja sen jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa;
 - l) selvitys siitä, miten Ukraina-suunnitelmalla varmistetaan muiden avunantajien mahdollisuus osallistua sen toimenpiteiden tukemiseen;
 - m) muut merkitykselliset tiedot.
2. Ukraina-suunnitelma on tulos- ja vaikutusperusteinen ja sisältää mitattavissa olevia indikaattoreita, kuten tapauksen mukaan keskeisiä tulosindikaattoreita, joilla arvioidaan edistymistä 3 artiklassa tarkoitettujen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamisessa.

18 artikla

Ukraina-suunnitelman arviointi komissiossa

1. Komissio arvioi ilman aiheetonta viivytystä Ukraina-suunnitelman tai tarvittaessa 20 artiklassa tarkoitetun Ukraina-suunnitelmaa koskevan muutoksen aiheellisuuden, kattavuuden ja asianmukaisuuden ja tekee ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Arviointia tehdessään komissio tekee tiivistä yhteistyötä Ukrainan ja suunnitelman täytäntöönpanoon osallistuvien kansainvälisten kumppaneiden kanssa. Komissio voi esittää huomautuksia, pyytää lisätietoja tai pyytää Ukrainaa muuttamaan 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua Ukraina-suunnitelman luonnosta.
2. Arvioidessaan Ukraina-suunnitelmaa ja määrittäessään Ukrainalle osoitettavan tuen määrän komissio ottaa huomioon asiaankuuluvat ja saatavilla olevat Ukrainaa koskevat analyyttiset tiedot, mukaan lukien sen makrotaloudellinen tilanne ja velkakestävyys, Ukrainan 17 artiklan 1 kohdan nojalla toimittamat perustelut ja seikat sekä muut merkitykselliset tiedot, erityisesti 16 artiklan 6 kohdassa luetellut tiedot.

3. Komissio soveltaa arvioinnissaan seuraavia kriteerejä:
- a) edustaako Ukraina-suunnitelma tarveperusteisella, johdonmukaisella, kattavalla ja riittävän tasapainoisella tavalla 3 artiklassa vahvistettuja tavoitteita, mukaan lukien rakenneuudistukset ja toimenpiteet, joilla edistetään unioniin lähentymistä ja vahvistetaan oikeusvaltiota, demokratiaa sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista sekä 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen ehtojen soveltamista, niin että Ukraina-suunnitelma kokonaisuudessaan vauhdittaa Ukrainan talouden kasvua, vähentää taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta ja varmistaa Ukrainan edistymisen kohti unionin sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä normeja;
 - b) edistääkö Ukraina-suunnitelma niihin merkityksellisiin haasteisiin vastaamista, jotka on määritetty osana Ukrainan liittymisprosessia ja kirjattu komission lausuntoon ja analyttiseen kertomukseen sekä assosiaatiosopimukseen, mukaan lukien pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue, ja onko se johdonmukainen tämän kanssa;
 - c) ovatko Ukraina-suunnitelma ja sen toimenpiteet johdonmukaisia 4 artiklassa tarkoitettujen yleisten periaatteiden sekä 16 artiklassa tarkoitettujen vaatimusten, suunnitelmien ja ohjelmien kanssa;

- d) vastaako Ukraina-suunnitelma Venäjän hyökkäyssodasta johtuviin elpymis-, ennallistamis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin Ukrainan alueilla ja kunnissa ja voidaanko sillä näin edistää niiden osallistavaa ja kestävää taloudellista, sosiaalista, alueellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä, vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja tukea hallinnon hajauttamista koskevaa uudistusta koko Ukrainassa sekä lähentymistä unionin normeihin; otetaanko siinä huomioon eri hallintotasoille annetut valtuudet, tehtävät ja vastuut; onko hankkeiden valinnassa ja toteuttamisessa käytetty asianmukaisia menetelmiä ja prosesseja sekä mekanismeja, joilla valtiotasoa alemman tason viranomaiset, erityisesti kuntatasolla, ja kansalaisjärjestöt saadaan osallistumaan päätöksentekoon, joka koskee tuen käyttöä jälleenrakentamiseen paikallistasolla, ja demokraattiseen valvontaprosessiin, erityisesti kun on kyse asiaankuuluvien valtiotasoa alemman tason viranomaisten oikea-aikaisesta ja yhdenvertaisesta pääsystä tietoihin ja rahoituksen saamisesta; ovatko tällaisten valtiotasoa alemman tason viranomaisten valitsemiin ja toteuttamiin jälleenrakennushankkeisiin liittyvien menojen seurantamenetelmät asianmukaisia ja myönnetäänkö riittävän suuri osuus tuesta tällaisiin hankkeisiin;
- e) voidaanko odottaa, että Ukraina-suunnitelman toimenpiteet edistävät ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista, ympäristönsuojelua, mukaan lukien luonnon monimuotoisuuden suojelu, ja vihreää siirtymää tai niistä johtuviin haasteisiin vastaamista; ovatko Ukraina-suunnitelman toimenpiteet yhdenmukaisia ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen kanssa siinä määrin kuin se on mahdollista sodanaikaisen tai sodanjälkeisen elpymisen ja jälleenrakennuksen yhteydessä;

- f) voidaanko odottaa, että Ukraina-suunnitelman toimenpiteet edistävät oikeusvaltioperiaatteen noudattamista;
- g) voidaanko odottaa, että Ukraina-suunnitelman toimenpiteet edistävät sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien osallistaminen, ja lapsen edun varmistamista;
- h) voidaanko odottaa, että Ukraina-suunnitelman toimenpiteet edistävät sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan vahvistamista;
- i) voidaanko odottaa, että Ukrainan ehdottamien järjestelyjen avulla varmistetaan Ukraina-suunnitelman ja sen mahdollisten päivitysten tehokas täytäntöönpano ja seuranta ja niistä raportointi, erityisesti Verhovna Radan asianmukainen osallistuminen, mukaan lukien mitattavissa olevat laadulliset ja määrälliset tavoitteet ja niihin liittyvät indikaattorit;
- j) voidaanko odottaa, että unionin taloudellisten etujen riittävä suojaaminen on varmistettavissa tehokkaasti Ukrainan ehdottamilla järjestelyillä, erityisesti ehkäisemällä, tutkimalla ja korjaamalla sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, kaikkia korruption muotoja, mukaan lukien laajamittainen korruptio, eturistiriitoja tai muuta unionin taloudellisia etuja vahingoittavaa laitonta toimintaa; tukevatko ehdotetut järjestelyt tehokkaita tutkinta- ja syytetoimia tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavissa rikoksissa, ja varmistavatko ne nopean oikeudellisen yhteistyön unionin ja sen jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa; voidaanko Ukrainan ehdottamilla järjestelyillä välttää päällekkäisen rahoituksen myöntäminen tukivälineestä ja muista unionin ohjelmista sekä muiden avunantajien taholta;

- k) onko Verhovna Radaa kuultu asianmukaisesti ja otetaanko Ukraina-suunnitelmassa tarvittaessa huomioon sidosryhmiltä, mukaan lukien paikallis- ja aluetason edustuselimet ja viranomaiset, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisjärjestöt, saatu palaute kansallisen oikeuskehityksen mukaisesti;
 - l) varmistetaanko Ukraina-suunnitelmalla muiden avunantajien mahdollisuus tukea sen tavoitteita.
4. Komissio voi käyttää asiantuntijoita apuna Ukrainan toimittaman Ukraina-suunnitelman arvioinnissa.

19 artikla

Neuvoston täytäntöönpanopäätös

1. Jos arvio, joka koskee Ukrainan 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimittamaa Ukraina-suunnitelmaa tai 20 artiklan 1 tai 2 kohdan mukaisesti toimittamaa suunnitelman muutosta, on myönteinen, neuvosto hyväksyy sen komission ehdotuksesta täytäntöönpanopäätöksellä. Neuvosto tekee ratkaisunsa pääsääntöisesti yhden kuukauden kuluessa komission ehdotuksen vastaanottamisesta. Neuvosto voi määräenemmistöllä muuttaa komission ehdotusta ja hyväksyä muutetun ehdotuksen täytäntöönpanopäätöksellä.

2. Komission ehdotuksessa neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi vahvistetaan tukivälineestä rahoitettavan osuuden osalta:
- a) uudistukset ja investoinnit, jotka Ukrainan on määrä toteuttaa, Ukraina-suunnitelmassa vahvistetut ehdot, mukaan lukien mitattavissa olevien laadullisten ja määrällisten tavoitteiden muodossa oleva ehdot, jotka vastaavat niihin liittyviä uudistuksia ja investointeja 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla, mukaan lukien alustava aikataulu;
 - b) ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen kokonais- ja vuotuiset enimmäismäärät ja lainatuen ohjeelliset kokonais- ja vuotuiset enimmäismäärät, joita tarkoitetaan 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa ja 6 artiklan 2 kohdassa, sekä kyseisen artiklan 4 kohdan mukaiset asiaankuuluvat rahoitusosuudet;
 - c) erät, jotka jäsenellään 16 artiklan 2 kohdan ja tämän kohdan b alakohdan mukaisesti ja maksetaan, kun Ukraina on saavuttanut tyydyttävällä tavalla Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät asiaankuuluvat laadulliset ja määrälliset tavoitteet;
 - d) tuen suunniteltu maksuaikataulu ja maksuaikataulu;
 - e) 24 artiklan mukaisesti ennakkomaksuna maksettava lainatuen määrä;

- f) määräaika, jonka on umpeuduttava viimeistään 31 päivä joulukuuta 2027 ja johon mennessä on pitänyt saavuttaa sekä investointihankkeille että uudistuksille asetetut lopulliset laadulliset ja määrälliset tavoitteet;
- g) järjestelyt ja aikataulu Ukraina-suunnitelman seurannalle ja täytäntöönpanolle, mukaan lukien Verhovna Radan asianmukainen osallistuminen sekä tarvittaessa 35 artiklan noudattamisen edellyttämät toimenpiteet;
- h) indikaattorit, joilla arvioidaan edistymistä 3 artiklassa mainittujen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamisessa;
- i) järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattoman pääsyn merkityksellisiin taustatietoihin;
- j) tiedot muiden avunantajien tosiasiallisista ja suunnitelluista rahoitusosuuksista sekä selvitys Ukraina-suunnitelman kehittämisen ja täytäntöönpanon koordinoitavien toimenpiteistä, joilla varmistettaisiin kyseisen suunnitelman tavoitteiden saavuttaminen;
- k) analyysi Ukraina-suunnitelman vaikutuksista makrotaloudelliseen tilanteeseen ottaen huomioon Ukrainan velkakestävyys.

20 artikla

Ukraina-suunnitelman muutokset

1. Jos Ukraina ei objektiivisten olosuhteiden vuoksi enää pysty toteuttamaan Ukraina-suunnitelmaa osittain tai kokonaan, mukaan lukien asiaankuuluvat laadulliset ja määrälliset tavoitteet, Ukrainan viranomaiset voivat ehdottaa Ukraina-suunnitelman muuttamista kuultuaan Verhovna Radaa tarvittaessa.
2. Komissio voi yhteisymmärryksessä Ukrainan kanssa tehdä ehdotuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamiseksi erityisesti, jotta voidaan ottaa huomioon tavoitetason nostamisen mahdollistavien olosuhteiden muuttuminen tai käytettävissä olevien määrien muuttuminen, joka johtuu erityisesti 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista jäsenvaltioilta tai muista lähteistä peräisin olevista lisärahoitusosuuksista. Neuvosto voi pyytää komissiota arvioimaan, täyttyvätkö tässä kohdassa asetetut edellytykset, ja tekemään tarvittaessa asiaa koskevan ehdotuksen.
3. Jos komissio katsoo, että Ukraina-suunnitelman muuttaminen on perusteltua Ukrainan esittämien syiden perusteella, komissio arvioi muutetun Ukraina-suunnitelman 18 artiklan mukaisesti ja tekee ilman aiheetonta viivytystä ehdotuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamiseksi. Neuvosto tekee ratkaisunsa pääsääntöisesti yhden kuukauden kuluessa komission ehdotuksen vastaanottamisesta. Neuvosto voi määräenemmistöllä muuttaa komission ehdotusta ja hyväksyä muutetun ehdotuksen täytäntöönpanopäätöksellä.

21 artikla

Ukraina-suunnitelman tulostaulu

1. Komissio laatii Ukraina-suunnitelman tulostaulun, jäljempänä 'tulostaulu', jossa esitetään Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon edistyminen.
2. Siirretään komissiolle valta antaa 41 artiklan mukaisesti delegoitu säädös, jolla täydennetään tätä asetusta määrittelemällä tulostaulun eri osat, jotta voidaan esittää Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon edistyminen tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti.
3. Tulostaulun on oltava toiminnassa 1 päivään tammikuuta 2025 mennessä, ja komissio päivittää sitä kahdesti vuodessa. Tulostaulu on asetettava julkisesti saataville verkossa.

22 artikla

Lainasopimus sekä lainanotto- ja lainanantotoimet

1. Tukivälineestä lainojen muodossa myönnettävän tuen rahoittamiseksi komissiolle annetaan valtuudet lainata tarvittavat varat unionin lukuun pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 a artiklan mukaisesti.

2. Kun 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu neuvoston täytäntöönpanopäätös on hyväksytty, komissio tekee Ukrainan kanssa lainasopimuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta määrästä. Lainasopimuksessa on vahvistettava tukivälineestä lainan muodossa myönnettävän tuen saatavuusaika ja yksityiskohtaiset lainaehdot, myös 9 artiklan 4 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettujen sisäisen valvonnan järjestelmien osalta. Laina-aika on enintään 35 vuotta. Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdassa säädettyjen seikkojen lisäksi lainasopimuksen on sisällettävä ennakkomaksun määrä ja säännöt ennakkomaksun selvittämisestä.
3. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 3 kohdassa säädetään, Ukrainalle tukivälineestä lainojen muodossa annettua rahoitusapua ei tueta ulkosuhdetoimien takuujärjestelystä.
4. Tämän asetuksen nojalla annettavia lainoja varten ei muodosteta varauksia eikä poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 1 kohdassa säädetään, vahvisteta rahoitusastetta prosenttiosuutena tämän artiklan 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta määrästä.
5. Lainasopimus asetetaan pyynnöstä yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville.

23 artikla

Lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdassa säädetään, ja edellyttäen, että resursseja on saatavilla, tukivälineestä voidaan kattaa lainanottoon ja -antoon liittyvät varainhankintakustannukset, likviditeetin hallintakustannukset ja hallintokuluihin liittyvät palvelukustannukset, jäljempänä 'lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki', lukuun ottamatta kustannuksia, jotka liittyvät lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun. Lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki katetaan 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisenä aikana V luvun nojalla.
2. Ukraina voi pyytää 1 kohdassa tarkoitettua lainanottokustannuksiin myönnettävää tukea vuosittain. Komissio voi myöntää lainanottokustannuksiin tarkoitettua tukea määrän, joka ei ylitä vuotuisessa talousarviossa käyttöön asetettujen määrärahojen enimmäismäärää.

24 artikla

Ennakkomaksu

1. Jollei 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen hyväksymisestä muuta johdu, Ukraina voi pyytää Ukraina-suunnitelman osana ennakkomaksua, joka on määrältään enintään 7 prosenttia III luvun nojalla myönnettävästä lainatuesta.

2. Komissio voi maksaa ennakkomaksun 19 artiklassa tarkoitetun Ukraina-suunnitelman hyväksymisen ja 22 artiklassa tarkoitetun lainasopimuksen voimaantulon jälkeen. Maksut suoritetaan, jollei rahoituksen saatavuudesta 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla pääomamarkkinoilla ja 5 artiklan 1 kohdassa asetetun ennakkoehdon täyttymisestä muuta johdu.
3. Ennakkomaksu voidaan maksaa yhdessä tai useammassa erässä, ja maksuaikataulusta päättää komissio.

25 artikla

Poikkeuksellinen väliaikaisrahoitus

1. Jos puitesopimusta ei ole allekirjoitettu tai Ukraina-suunnitelmaa hyväksytty ... päivään ...kuuta ... [yksi päivä tämän asetuksen voimaantulopäivän jälkeen] mennessä, komissio voi päättää myöntää Ukrainalle maan makrotaloudellisen vakauden tukemiseen tarkoitettua rajoitettua poikkeuksellista tukea lainojen muodossa enintään kuuden kuukauden ajaksi 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen edellyttäen, että Ukraina-suunnitelman laatiminen on edennyt tyydyttävästi ja jollei komission ja Ukrainan välisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa sovittavista ehdoista muuta johdu sekä edellyttäen, että 5 artiklan 1 kohdassa asetettu ennakkoehto täyttyy, että 6 artiklaa noudatetaan ja että rahoitusta on saatavilla, sanotun kuitenkin rajoittamatta 24 artiklan soveltamista.

2. Yhteisymmärryspöytäkirjassa on erityisesti vahvistettava toimintapoliittiset ehdot, ohjeellinen rahoitussuunnittelu ja raportointivaatimukset, jotka ovat oikeassa suhteessa rahoituksen keston. Toimintapoliittisiin ehtoihin on kuuluttava sitoutuminen moitteettoman varainhoidon periaatteisiin, erityisesti korruption ja rahanpesun torjuntaan, sekä toimenpiteet, joilla kehitetään tulojen hallintaa.

Yhteisymmärryspöytäkirja hyväksytään ja sitä muutetaan täytäntöönpanosäädöksillä.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 42 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Edellä kohdassa 1 tarkoitetun tuen määrä voi olla enintään 1 500 000 000 euroa kuukaudessa. Komissio tekee Ukrainan kanssa lainasopimuksen, jossa noudatetaan soveltuvin osin 22 ja 23 artiklaa.

26 artikla

Maksuja sekä ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainojen pidättämistä ja vähentämistä koskevat säännöt

1. Ei-takaisinmaksettava rahoitustuki ja lainat maksetaan Ukrainalle tämän artiklan nojalla talousarviomäärärahojen mukaisesti ja jollei rahoituksen saatavuudesta muuta johdu. Maksut suoritetaan erissä. Kukin erä voidaan suorittaa kerralla tai useampina osierinä.

2. Ukrainan on toimitettava neljännesvuosittain ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea ja lainatukea koskeva, asianmukaisesti perusteltu maksupyyntö, ja komissio maksaa kyseisen ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainatuen 3 kohdassa kuvatun arvioinnin perusteella.
3. Komissio arvioi ilman aiheetonta viivytystä, onko Ukraina täyttänyt 5 artiklan 1 kohdassa asetetun ennakkoehdon ja saavuttanut tyydyttävällä tavalla 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä vahvistetut laadulliset ja määrälliset tavoitteet. Laadullisten ja määrällisten tavoitteiden tyydyttävä toteutuminen edellyttää, että Ukraina ei ole kumonnut niihin tavoitteisiin liittyviä toimenpiteitä, jotka Ukraina on saavuttanut tyydyttävällä tavalla. Komissio voi käyttää arvionsa tekemisessä apuna asiantuntijoita.
4. Jos komissio antaa myönteisen arvion laadullisten ja määrällisten tavoitteiden tyydyttävästä toteutumisesta, se tekee neuvostolle ilman aiheetonta viivytystä ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi, jossa vahvistetaan 3 kohdassa tarkoitettujen maksuja koskevien ehtojen tyydyttävä täytyminen. Neuvosto tekee ratkaisunsa pääsääntöisesti kolmen viikon kuluessa kyseisen ehdotuksen vastaanottamisesta. Neuvosto voi määräenemmistöllä muuttaa komission ehdotusta ja hyväksyä muutetun ehdotuksen täytäntöönpanopäätöksellä. Komissio antaa neuvoston täytäntöönpanopäätöksen perusteella päätöksen, jolla hyväksytään ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainan sen osan maksaminen, joka vastaa kyseisiä tavoitteita.

5. Jos komissio antaa kielteisen arvion alustavan aikataulun mukaisesta laadullisten ja määrällisten tavoitteiden toteutumisesta, se ilmoittaa asiasta ilman aiheetonta viivytystä neuvostolle ja parlamentille, ja kyseisiä tavoitteita vastaavan ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainan maksu pidätetään. Pidätetty osuus maksetaan 4 kohdan mukaisesti vasta, kun Ukraina on jonkin myöhemmän maksupyyntönsä osana perustellut asianmukaisesti, että se on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen asiaankuuluvien laadullisten ja määrällisten tavoitteiden tyydyttävän toteutumisen. Komissio laatii ohjeeksi menetelmän, jonka mukaisesti käsitellään tavoitteiden osittaista täyttymistä.
6. Jos komissio katsoo, että Ukraina ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä 12 kuukauden kuluessa 5 kohdassa tarkoitettua ensimmäisestä kielteisestä arvioinnista, komissio ilmoittaa asiasta Ukrainalle. Ukraina voi esittää huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa komission ilmoituksen tiedoksiantamisesta. Jos komissio toteaa, että Ukraina ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä, se tekee ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi, jossa vähennetään ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta ja lainasta määrä, joka vastaa asianomaisia laadullisia ja määrällisiä tavoitteita. Neuvosto tekee ratkaisunsa pääsääntöisesti yhden kuukauden kuluessa komission ehdotuksen vastaanottamisesta. Neuvosto voi määräenemmistöllä muuttaa komission ehdotusta ja hyväksyä muutetun ehdotuksen täytäntöönpanopäätöksellä.

7. Jos on havaittu unionin taloudellisia etuja vahingoittavia sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, korruptiota tai eturistiriitoja, joita Ukraina ei ole korjannut, tai niihin liittyviä vakavia huolenaiheita tai tämän asetuksen 9, 10 ja 21 artiklassa tarkoitetuista sopimuksista johtuvan velvoitteen vakava laiminlyönti, myös tämän asetuksen 36 artiklassa tarkoitetun tilintarkastuslautakunnan raporttien tai OLAFin toimittamien tietojen perusteella, komissio voi vähentää Ukrainalle tämän asetuksen 4 kohdan mukaisesti maksettavaa ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen määrää ja periä takaisin kaikki unionin talousarvioon maksettavat määrät, myös asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 102 artiklan mukaisesti kuittaamalla, tai vähentää kyseisen kohdan mukaisesti maksettavaa lainan määrää tai pyytää lainan ennaikaista takaisinmaksua.
8. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 2 kohdassa säädetään, kyseisen asetuksen 116 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu maksumääräaika alkaa päivästä, jona tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettu päätös, jolla hyväksytään maksun suorittaminen Ukrainalle, annetaan tiedoksi.
9. Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 5 kohtaa ei sovelleta tämän asetuksen tämän ja 24 artiklan nojalla suoritettaviin maksuihin.

27 artikla

Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoon rahoitusta saaviin henkilöihin ja yhteisöihin sovellettavat läpinäkyvyysvaatimukset

1. Ukrainan on julkaistava ajantasaiset tiedot henkilöistä ja yhteisöistä, mukaan lukien toimeksisaajat, jotka saavat rahoitusta yhteenlasketusti neljän vuoden aikana yli 100 000:ta euroa vastaavan määrän Ukraina-suunnitelmassa yksilöityjen uudistusten ja investointien toteuttamiseen.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista henkilöistä ja yhteisöistä on julkaistava seuraavat tiedot koneellisesti luettavassa muodossa verkkosivulla saatujen kokonaisvarojen mukaisessa järjestyksessä ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuutta ja turvallisuutta koskevat vaatimukset, erityisesti henkilötietojen suojan:
 - a) oikeushenkilön tapauksessa saajan täydellinen virallinen nimi ja arvonlisäverotunniste tai verotunniste, jos sellainen on saatavilla, tai muu kansallinen yksilöllinen tunniste;
 - b) luonnollisen henkilön tapauksessa saajan etu- ja sukunimi tai -nimet;
 - c) saajan saama määrä sekä Ukraina-suunnitelman mukaiset uudistukset ja investoinnit, joiden täytäntöönpanoa kyseisellä määrällä edistetään.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei saa julkista, jos niiden luovuttaminen uhkaa asianomaisten henkilöiden tai yhteisöjen oikeuksia ja vapauksia tai vahingoittaa vakavasti saajien kaupallisia etuja. Tällaiset tiedot on asetettava komission ja tilintarkastuslautakunnan saataville.
4. Ukraina toimittaa komissiolle sähköisesti vähintään kerran vuodessa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä ja yhteisöjä koskevat tiedot 9 artiklan 4 kohdan i alakohdassa tarkoitettussa puitesopimuksessa määriteltävässä koneellisesti luettavassa muodossa.

IV luku

II pilari: Ukrainan investointikehys

28 artikla

Soveltamisala ja rakenne

1. Ukrainan investointikehyksessä komissio antaa Ukrainalle unionin tukea rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden tai rahoitusta yhdistävien toimien muodossa, mukaan lukien II pilarin täytäntöönpanoon liittyvä tekninen apu.
2. Johtoryhmä tukee komissiota Ukrainan investointikehyksen täytäntöönpanossa, jäljempänä 'johtoryhmä'. Johtoryhmä vahvistaa oman työjärjestyksensä.
3. Johtoryhmä koostuu komission ja kunkin jäsenvaltion edustajista. Ukrainan viranomaiset kutsutaan johtoryhmän kokouksiin tarvittaessa. Euroopan parlamentilla ja Verhovna Radalla on tarkkailijan asema. Vastapuolille, jotka vastaavat Ukraina-takauksen ja Ukrainan investointikehyksestä tuettavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta, voidaan myöntää tarkkailijan asema. Komissio toimii johtoryhmän puheenjohtajana.

4. Johtoryhmä antaa komissiolle strategista ja operatiivista ohjeistusta ja tukea, jotka koskevat eri näkökohtia, mukaan lukien riskiprofiilit, tuen muotoa, käyttöön otettavien rahoitustuotteiden suunnittelua ja aloja, jotka eivät ole tukikelpoisia. Se antaa lausuntoja Ukraina-takauksen, rahoitusvälineiden ja rahoitusta yhdistävien toimien muodossa myönnettävän unionin tuen käytöstä, mukaan lukien lahja-asteet, ottaen huomioon asiaankuuluvat riskinarvioinnit. Johtoryhmä antaa mahdollisuuksien mukaan lausuntonsa yksimielisesti.
5. Komissio varmistaa, että Ukrainan investointikehyksestä myönnetty unionin tuki on Ukraina-suunnitelman mukaista ja edistää sen täytäntöönpanoa sekä täydentää muista unionin ohjelmista ja välineistä myönnettyä unionin tukea Ukrainalle, ottaen huomioon yritysten yhteiskuntavastuun ja vastuullisen liiketoiminnan edistämisen, erityisesti noudattamalla investointeja koskevia kansainvälisesti sovittuja suuntaviivoja, periaatteita ja yleissopimuksia.
6. Vähintään 15 prosenttia Ukrainan investointikehyksen nojalla myönnettyistä takauksista on käytettävä mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten, sellaisina kuin ne määritellään suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevassa 2 artiklassa, mukaan lukien startup-yritykset, tukemiseen myös sellaisten rahoitusvälineiden kautta, joiden tavoitteena on vähentää ukrainalaispankkien lainanantotoimiin liittyvää riskiä.

7. Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 2 kohdan h alakohdan soveltamiseksi rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden ennakkoarviointeja koskeva vaatimus täytetään tämän asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla komission Ukraina-suunnitelmasta antamilla myönteisillä arvioilla.
8. Ukrainan investointikehyksen mukainen tuki palvelee erityisesti Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoa ja täydentää samalla tässä asetuksessa vahvistettuja rahoituslähteitä.
9. Vähintään 20 prosentilla kokonaismäärästä, joka vastaa Ukrainan investointikehyksen mukaista tukea ja Ukraina-suunnitelman mukaisia investointeja, on edistettävä, siinä määrin kuin se on sodan runteleman maassa mahdollista, ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista, ympäristönsuojelua, myös luonnon monimuotoisuuden suojelua, sekä vihreää siirtymää.
10. Komissio raportoi vuosittain Ukrainan investointikehyksen mukaisen tuen täytäntöönpanosta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 41 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti. Tätä varten kunkin Ukraina-takauksen vastapuolen ja kunkin yhteisön, jonka tehtäväksi rahoitusvälineiden täytäntöönpano on siirretty, on toimitettava vuosittain tiedot, jotka komissio tarvitsee raportointivelvoitteidensa noudattamiseksi.

29 artikla

Ukraina-takaukseen ja rahoitusvälineisiin osoitettavat lisärahoitusosuudet

1. Jäsenvaltiot, kolmannet maat ja kolmannet osapuolet voivat osallistua Ukraina-takauksen ja Ukrainan investointikehyksen nojalla perustettujen rahoitusvälineiden rahoittamiseen. Ukraina-takaukseen osoitetut rahoitusosuudet toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 218 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
2. Ukraina-takaukseen osoitetut rahoitusosuudet kasvattavat Ukraina-takauksen määrää ilman, että unionille syntyy uusia ehdollisia velkoja.
3. Kaikkien 1 kohdassa tarkoitettujen rahoitusosuuksien osalta tehdään rahoitusosuussopimus unionin puolesta toimivan komission ja rahoittajan välillä. Siihen on sisällyttävä erityisesti maksuehtoja koskevia määräyksiä. Komissio ilmoittaa tehdyistä rahoitusosuussopimuksista Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti ja viipymättä.

30 artikla

Ukraina-takauksen ja rahoitusvälineiden täytäntöönpano

1. Ukraina-takauksen ja Ukrainan investointikehyksestä tuettavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa hallinnoidaan välillisesti asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti.

2. Ukraina-takauksen osalta osallistumiskelpoisten vastapuolten ja rahoitusvälineiden osalta osallistumiskelpoisten yhteisöjen, joille tehtäviä on siirretty, on oltava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 208 artiklan 4 kohdan mukaisia, mukaan lukien kolmansien maiden kyseiset tahot, jotka osallistuvat Ukraina-takauksen rahoittamiseen tämän asetuksen 29 artiklan mukaisesti. Lisäksi poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa säädetään, Ukraina-takauksen osalta osallistumiskelpoisia ovat jäsenvaltion tai sellaisen kolmannen maan, joka on osallistunut Ukraina-takauksen rahoittamiseen tämän asetuksen 29 artiklan mukaisesti, yksityisoikeudelliset elimet, jotka ovat antaneet riittävän varmuuden rahoituskapasiteetistaan ja operatiivisista valmiuksistaan.
3. Komissio varmistaa, että osallistumiskelpoiset vastapuolet ja tapauksen mukaan osallistumiskelpoiset yhteisöt, joille tehtäviä on siirretty, käyttävät saatavilla olevia resursseja tuloksellisesti, tehokkaasti, tarveperusteisesti ja oikeudenmukaisesti, soveltamalla osallistavaa lähestymistapaa ja edistämällä vastapuolten ja yhteisöjen keskinäistä yhteistyötä ottaen asianmukaisesti huomioon niiden valmiudet, lisäarvon, kokemuksen ja riskinottokyvyn.
4. Komissio varmistaa kaikkien osallistumiskelpoisten vastapuolten ja kaikkien osallistumiskelpoisten yhteisöjen, joille tehtäviä on siirretty, oikeudenmukaisen ja läpinäkyvän kohtelun sekä sen, että eturistiriidoilta välttyään Ukrainan investointikehyksen koko täytäntöönpanokauden ajan. Täydentävyyden varmistamiseksi komissio voi pyytää Ukraina-takauksen osalta osallistumiskelpoisilta vastapuolilta tai rahoitusvälineiden osalta osallistumiskelpoisilta yhteisöiltä, joille tehtäviä on siirretty, asiaankuuluvia tietoja niiden muista kuin EU:n tukemista toimista.

31 artikla
Ukraina-takaus

1. Otetaan käyttöön käypinä hintoina 7 800 000 000 euron Ukraina-takaus tukivälineen tavoitteita tukevien toimien takaamista varten. Ukraina-takaus on ulkosuhdetoimien takuujärjestelystä riippumaton ja itsenäinen takaus, joka myönnetään peruuttamattomana, ehdottomana ja vaadittaessa maksettavana takuuna asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 219 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
2. Ukraina-takausta käytetään kattamaan seuraavista toimista aiheutuvia riskejä tarkoituksena tukea valtiotason, valtiotasoa alempia, ei-kaupallisia ja kaupallisia yhteisöjä sekä yksityistä sektoria:
 - a) lainat, mukaan lukien paikallisen valuutan määräiset lainat;
 - b) takaukset;
 - c) vastatakaukset;
 - d) pääomamarkkinainstrumentit;
 - e) muut rahoitusmuodot ja lisävakuusjärjestelyt, vakuutukset sekä pääomasijoitukset tai oman pääoman luonteiset sijoitukset.

3. Komissio tekee unionin puolesta Ukraina-takaussopimuksia osallistumiskelpoisten vastapuolten kanssa 31 päivään joulukuuta 2027 saakka. Ukraina-takaus voidaan myöntää vaiheittain.

Komissio antaa tietoja kunkin Ukraina-takaussopimuksen allekirjoittamisesta 28 artiklan 10 kohdassa tarkoitetuissa kertomuksissa. Kyseiset sopimukset asetetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston pyynnöstä niiden saataville ilman aiheetonta viivytystä ottaen huomioon luottamuksellisten ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen suojeleminen.

4. Komissio ottaa Ukraina-takaussopimuksia tehdessään asianmukaisesti huomioon asetuksen (EU) 2021/947 33 artiklan 8 kohdassa tarkoitetun teknisen riskienarviointiryhmän ja johtokunnan neuvot ja ohjeet.

5. Ukraina-takaussopimukseen sisältyvät erityisesti

- a) yksityiskohtaiset säännöt Ukraina-takauksen kattavuudesta, arvioiduista vuotuisista investoinneista, vaatimuksista, osallistumiskelpoisuudesta ja menettelyistä;
- b) yksityiskohtaiset säännöt Ukraina-takauksen myöntämisestä, mukaan lukien säännöt takuun kattavuudesta ja tietäntyyppisistä välineistä muodostuvien salkkujen ja hankkeiden määrittelystä kattamisesta, sekä hankkeita ja hankesalkkuja koskeva riskianalyysi, myös alakohtaisella, alueellisella ja kansallisella tasolla;
- c) viittaus tukivälineen tavoitteisiin ja tarkoitukseen, arvio tarpeista ja selostus odotetuista tuloksista;

- d) Ukraina-takauksesta maksettava korvaus, joka määritellään edullisin ehdoin ottaen huomioon sodan runteleman Ukrainan erityistilanteen ja investointiohjelmien riskiprofiilit tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi;
 - e) Ukraina-takauksen käyttöä koskevat vaatimukset, muun muassa maksuehdot, kuten maksuajat, erääntyneistä määristä maksettavat korot, perintäkulut ja muut menot sekä mahdollisesti tarvittavat likviditeettijärjestelyt;
 - f) vaatimukseen sovellettavat menettelyt, jotka koskevat muun muassa laukaisevia tapahtumia ja odotusaikoja, sekä saatavien perintää koskevat menettelyt;
 - g) seuranta, raportointia, läpinäkyvyyttä ja arviointia koskevat velvoitteet;
 - h) selkeät ja helposti saatavilla olevat valitusmenettelyt sellaisia kolmansia osapuolia varten, joihin Ukraina-takauksella tuettujen hankkeiden täytäntöönpano voi vaikuttaa.
6. EIP-ryhmä huolehtii Ukrainassa sellaisten toimien täytäntöönpanosta, joilla pyritään tukemaan Ukrainan valtiotason yhteisöjä ja ei-kaupallisia valtiotasoa alempia yhteisöjä ja jotka katetaan Ukraina-takauksen ohjeellisella kohdennetulla vähimmäismäärällä, joka on 25 prosenttia 1 kohdassa tarkoitettusta määrästä; kyseinen vähimmäismäärä on myönnettävä tässä asetuksessa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

7. Edellä 6 kohdassa tarkoitettu kohdennettu Ukraina-takauksen määrä on saatavilla sellaisten EIP-ryhmän toimien tukemiseen, jotka asianomainen EIP-ryhmän johtoryhmä on hyväksynyt viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025. Kyseisen päivämäärän jälkeen Ukraina-takauksesta jäljellä oleva kohdennettu määrä on kaikkien osallistumiskelpoisten vastapuolten saatavilla kaikenlaisia 6 kohdassa tarkoitettuja toimia varten, jollei 3 kohdasta muuta johdu.
8. Komissio voi käyttää enintään 30 prosenttia tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määrää kasvattaakseen asetuksen (EU) 2021/947 38 artiklan nojalla tehdyillä ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn takuusopimuksilla myönnetyn takuun määriä edellyttäen, että:
- a) tämän kohdan soveltamiseksi Ukraina-takausta pannaan täytäntöön tekemällä asetuksen (EU) 2021/947 35 artiklan mukaisesti valittujen osallistumiskelpoisten vastapuolten kanssa kyseisen asetuksen 38 artiklan nojalla tehtyihin sopimuksiin muutos tai lisäys, jolla kasvatetaan kyseisten sopimusten mukaista takuun määrää ja joka on allekirjoitettava neljän kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta;
 - b) osallistumiskelpoiset vastapuolet saavat käyttää Ukraina-takausta tämän kohdan nojalla vain Ukrainassa toteutettavien toimien tukemiseen ja vain Ukrainassa toteutettavia toimia koskevat takuun perusteella vaaditut maksut voidaan kattaa Ukraina-takauksella tämän kohdan mukaisesti;

- c) poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 36 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, tämän kohdan nojalla Ukraina-takauksella katettavat toimet muodostavat erillisen Ukraina-takaussalkun, eikä niitä oteta huomioon laskettaessa asetuksen (EU) 2021/947 36 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua 65 prosentin kattavuutta;
- d) erillisen Ukraina-takaussalkun riskinjaolla varmistetaan etujen yhteensovittaminen komission ja osallistumiskelpoisen vastapuolen välillä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti, ja vastapuolen on osallistuttava salkun rahoittamiseen omista varoistaan kyseisen asetuksen 219 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
- e) vastapuolilla on oltava erillinen kirjanpito ja raportointi tämän artiklan mukaista Ukraina-takauksen täytäntöönpanoa varten;
- f) tämän asetuksen 32 artiklaa sovelletaan tämän kohdan mukaisen Ukraina-takauksen rahoittamiseen, ja kyseistä rahoitusta käytetään yksinomaan Ukraina-takauksen tappioiden kattamiseen; asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 5 kohdan mukaista rahoitusta ei käytetä kattamaan Ukraina-takauksen piiriin kuuluvia toimia.

9. Osallistumiskelpoisen vastapuolen on hyväksyttävä rahoitus- ja investointitoimet omien sääntöjensä ja menettelyjensä mukaisesti ja Ukraina-takaussopimuksen ehtoja noudattaen.
10. Osallistumiskelpoiset vastapuolet voivat allekirjoittaa sopimuksia rahoituksen välittäjien tai lopullisten saajien kanssa enintään kolmen vuoden ajan asiaankuuluvan Ukraina-takaussopimuksen tekemisestä, ja määräaikaa voidaan jatkaa, kun myönnetään lisätakausta ja muutetaan takaussopimusta.
11. Ukraina-takausta voi kattaa
- a) vieraan pääoman ehtoisten välineiden osalta pääoman sekä kaikki korot ja määrät, jotka on rahoitustoimien ehtojen mukaisesti maksettava valitulle osallistumiskelpoiselle vastapuolelle mutta joita se ei ole saanut maksukyvyttömyystapahtuman jälkeen;
 - b) oman pääoman ehtoisten sijoitusten osalta sijoitetut määrät ja niiden rahoituskulut;
 - c) muiden 2 kohdassa tarkoitettujen rahoitus- ja investointitoimien osalta käytetyt määrät ja niiden rahoituskulut;
 - d) kaikki asiaankuuluvat maksukyvyttömyystapahtumaan liittyvät perintäkulut ja muut kustannukset, ellei niitä ole vähennetty takaisin peritystä määrästä.

12. Komission kirjanpitoa ja sen Ukraina-takauksen kattamia riskejä koskevaa vuotuista Euroopan parlamentille ja neuvostolle tapahtuvaa raportointia varten ja asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 4 kohdan mukaisesti sellaisten osallistumiskelpoisten vastapuolten, joiden kanssa on tehty Ukraina-takaussopimus, on annettava komissiolle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle vuosittain rahoitusselvitykset, jotka riippumaton ulkopuolinen tarkastaja on tarkastanut ja joihin on sisällytettävä muun muassa seuraavat tiedot:
- a) osallistumiskelpoisten vastapuolten rahoitus- ja investointitoimien riskinarviointi, mukaan lukien tiedot unionin vastuista, jotka määritetään asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 80 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen ja julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti;
 - b) osallistumiskelpoisille vastapuolille ja niiden rahoitus- ja investointitoimia varten myönnetystä Ukraina-takauksesta johtuva unionin jäljellä oleva rahoitusvelvoite toimikohtaisesti jaoteltuna.
13. Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 219 artiklan 4 kohdassa säädettyä omista varoista rahoitettavaa rahoitusosuutta koskevaa ehtoa sovelletaan salkkuperusteisesti jokaiseen osallistumiskelpoiseen vastapuoleen, jolle on Ukrainan investointikehyksen nojalla myönnetty talousarviotakuu.

14. Ukraina-takaukseen sovelletaan asetuksen (EU) 2021/947 33 artiklan 7 kohdassa tarkoitettua Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussan (EKKR+) riskienhallintakehystä, mukaan lukien kyseisen asetuksen 33 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu tekninen riskienarviointiryhmä, ottaen huomioon tukivälineen tavoitteet ja periaatteet. Ukraina-takauksen riskinarvioinnit ovat riippumattomia EKKR+:n riskinarvioinneista. Ukraina-takauksen kattamien toimien yleinen riskiprofiili voi poiketa ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn yleisestä riskiprofiilista. Komissio varmistaa, että takauksella katettuihin toimiin liittyvä riski ei ylitä unionin talousarvion kykyä kattaa kyseiset riskit käytettävissä olevien talousarviovarojen ja tämän asetuksen 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun rahoitusasteen perusteella. Tämän asetuksen 28 artiklan 10 kohdassa tarkoitettun raportoinnin yhteydessä komissio raportoi vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle tältä osin toteutetuista toimenpiteistä.

32 artikla

Rahoitus

3. Ukraina-takauksen rahoitusaste on aluksi 70 prosenttia.

Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 2 kohdassa säädetään siitä ajasta, jonka kuluessa kokonaisrahoitus muodostuu, rahoitus muodostetaan 31 päivään joulukuuta 2027 asti, se vastaa Ukraina-takauksesta myönnetyn määrän edellyttämää rahoitusta ja se voidaan toteuttaa asteittain, jotta voidaan ottaa huomioon edistymisen tukivälineen tavoitteita tukevien rahoitus- ja investointitoimien valinnassa ja täytäntöönpanossa.

2. Rahoitusastetta tarkistetaan vähintään kerran vuodessa tämän asetuksen voimaantulosta alkaen. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kyseisen tarkistuksen tuloksista.
3. Komissiolle siirretään tämän asetuksen 41 artiklan mukaisesti valta antaa delegoitu säädös, jolla muutetaan rahoitusastetta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 2 kohdassa säädettyjä perusteita soveltaen ja tarvittaessa korotetaan tai alennetaan tämän asetuksen 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua Ukraina-takauksen enimmäismäärää enintään 30 prosentilla. Komissio voi korottaa Ukraina-takauksen enimmäismäärää vain, jos rahoitusastetta alennetaan. Komissio voi säätää, että Ukraina-takauksen korotettu määrä on käytettävissä takaussopimusten allekirjoittamista varten asteittain kolmen vuoden ajan, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 31 artiklan 3 kohdan soveltamista.
4. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 213 artiklassa säädetään, tosiasiallista rahoitusastetta ei sovelleta rahoitukseen, joka on otettu yhteiseen vararahastoon Ukraina-takausta varten.

33 artikla

Valitus- ja oikeussuojamekanismi

1. Kolmansien osapuolten, myös niiden yhteisöjen ja yksilöiden, joihin Ukraina-takauksella tuettavat hankkeet vaikuttavat, mahdollisesti tekemiä valituksia varten komissio ja unionin Ukrainan-edustusto julkaisevat verkkosivustoillaan suorat viittaukset komission kanssa Ukraina-takaussopimuksia tehneiden asianomaisten vastapuolten valitusmekanismeihin. Komissio tarjoaa myös mahdollisuuden vastaanottaa suoraan valituksia, jotka liittyvät osallistumiskelpoisille vastapuolille esitettyjen valitusten käsittelyyn. Komissio ottaa valitusmekanismien kautta saadut tiedot huomioon kyseisten vastapuolten kanssa tehtävää tulevaa yhteistyötä silmällä pitäen.
2. Komissio julkaisee mahdollisuuksien mukaan ja ottaen huomioon luottamuksellisten ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen suojan verkkoportaalissaan tietoja rahoitus- ja investointitoimista sekä Ukraina-takaussopimusten olennaiset osat, mukaan lukien tiedot osallistumiskelpoisten vastapuolten oikeushenkilöllisyydestä, odotetuista kehityshyödyistä ja valitusmenettelyistä.

3. Osallistumiskelpoisten vastapuolten on avoimuuspolitiikkansa ja tietosuojaa sekä asiakirjojen ja tietojen saatavuutta koskevien unionin sääntöjen mukaisesti julkaistava verkkosivustoillaan tietoja kaikista Ukraina-takauksen kattamista rahoitus- ja investointitoimista ja erityisesti siitä, miten kyseisillä toimilla edistetään tämän asetuksen tavoitteiden toteutumista ja vaatimusten täyttymistä. Tällaiset tiedot on mahdollisuuksien mukaan jaoteltava hanketasolla. Tällaisissa tiedoissa on otettava huomioon luottamuksellisten ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen suojelu. Osallistumiskelpoisten vastapuolten on myös tiedotettava unionin tuesta kaikissa tiedoissa, jotka ne julkaisevat Ukraina-takauksen kattamista rahoitus- ja investointitoimista tämän asetuksen mukaisesti.

V luku

III pilari: Unionin liittymistuki ja siihen liittyvät tukitoimenpiteet

34 artikla

Unionin liittymistuki ja siihen liittyvät tukitoimenpiteet

1. Tämän luvun mukaisella tuella Ukrainaa autetaan saavuttamaan 3 artiklassa asetetut tavoitteet. Tämän luvun mukaisella tuella pyritään erityisesti tukemaan Ukrainan asteittaista mukautumista unionin säännöstöön unionin tulevaa jäsenyyttä silmällä pitäen ja siten edistämään vakautta, turvallisuutta, rauhaa ja vaurautta unionissa ja Ukrainassa. Tällaiseen tukeen kuuluu oikeusvaltion, mukaan lukien oikeuslaitoksen riippumattomuus, demokratian sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen lujittaminen, korruption torjunta, julkishallinnon tehostaminen, institutionaaliset valmiudet, hallinnon hajauttaminen, läpinäkyvyyden, rakenneuudistusten, alakohtaisten politiikkojen ja hyvän hallinnon tukeminen kaikilla tasoilla ja Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon edistäminen.

2. Tämän luvun mukaista tukea annetaan myös sen varmistamiseksi, että sidosryhmien, mukaan lukien työmarkkinaosapuolet, kansalaisjärjestöt ja paikallis- ja alueviranomaiset, valmiuksia vahvistetaan, myös twinning-toiminnan ja ystävyyskaupunkitoiminnan kautta sekä edistämällä tarvittaessa vertaisyhteistyötä ja ohjelmia, jotka sisältyvät unionin ja Ukrainan kaupunkien ja alueiden välisiin kumppanuuksiin.
3. Tämän luvun mukaisella tuella vahvistetaan myös valmiuksia estää konflikteja, rakentaa rauhaa ja vastata kriisiä edeltäviin ja kriisin jälkeisiin tarpeisiin, myös luottamusta lisäävillä toimenpiteillä ja prosesseilla, joilla edistetään oikeudenmukaisuutta, totuuden selvittämistä, kokonaisvaltaista konfliktinjälkeistä olojen normalisoimista kohti osallistavaa ja rauhanomaista yhteiskuntaa sekä todisteiden keräämistä sodan aikana tehdyistä rikoksista. Tästä luvusta voidaan myöntää rahoitusta aloitteisiin, joilla tuetaan kansainvälisen oikeuden toteutumista ja sen noudattamisen valvontaa Ukrainassa, ja tällaiseen toimintaan osallistuville elimille.
4. Tämän luvun mukaisella tuella tuetaan sellaisten Ukrainan viranomaisten perustamista ja vahvistamista, joiden tehtävänä on varmistaa varojen asianmukainen käyttö, tehdä tarkastuksia ja torjua tehokkaasti julkisen rahoituksen väärinkäyttöä, erityisesti petoksia, kaikkia korruption muotoja, myös laajamittaista korruptiota, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka liittyvät tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytettyihin varoihin, sekä tukea oligarkkien vallan rajoittamispyrkimyksiä.
5. Edellä 23 artiklassa tarkoitettu lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki rahoitetaan tämän luvun mukaisella tuella.

6. Vuosina 2024–2027 tämän luvun mukaisesta tuesta annetaan rahoitusta seuraaviin:
- a) talousarviotakuiden rahoittaminen, jota ei kateta asetuksen (EU) 2021/947 50 artiklassa tarkoitetuista rahoituspuitteista mainitun asetuksen 31 artiklan 8 kohdassa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2022/1628⁴¹ 12 artiklan 1 kohdan mukaisten Ukrainassa taattujen ulkoisen lainanantovaltuuden piiriin kuuluvien rahoitusvastuiden osalta silloin kun nämä liittyvät lainamääriin, jotka maksetaan 15 päivän heinäkuuta 2022 jälkeen, 1 586 miljardin euron enimmäismäärään asti;
 - b) korkotuki lainojen muodossa myönnetylle makrotaloudelliselle rahoitusavulle, joka perustuu
 - i) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseen (EU) 2022/1201⁴², poiketen siitä, mitä sen 1 artiklan 3 kohdassa säädetään;
 - ii) päätökseen (EU) 2022/1628, poiketen siitä, mitä sen 6 artiklan 3 kohdassa säädetään;
 - c) poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 1 kohdassa säädetään, päätöksen (EU) 2022/1628 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu 9 prosentin maksettu varaus sellaisen rahoitusavun osalta, jota ei ole vielä sidottu vuoden 2023 lopussa.

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/1628, annettu 20 päivänä syyskuuta 2022, poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle, yhteisen vararahaston vahvistamisesta jäsenvaltioiden takauksilla ja varauksista eräitä päätöksen N:o 466/2014/EU nojalla taattuja Ukrainaan liittyviä rahoitusvastuita varten sekä päätöksen (EU) 2022/1201 muuttamisesta (EUVL L, 245 22.9.2022, s. 1).

⁴² Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/1201, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2022, poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle (EUVL L 186, 13.7.2022, s. 1).

VI luku

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

35 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

1. Komissio ja Ukraina toteuttavat tukivälineen täytäntöönpanossa kaikki aiheelliset toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ottaen huomioon suhteellisuusperiaatteen ja erityisolosuhteet, joissa tukivälinettä käytetään, 5 artiklan 1 kohdassa vahvistetun ennakkoehdon sekä puitesopimuksessa ja erillisissä rahoitus- tai lainasopimuksissa vahvistetut ehdot, erityisesti petosten, korruption tai muun unionin taloudellisia etuja vahingoittavan laittoman toiminnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisen, havaitsemisen ja korjaamisen sekä tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavien rikosten tutkinta- ja syytetoimien osalta. Ukrainan on sitouduttava pyrkimään tuloksellisten ja tehokkaiden sisäisten valvontajärjestelmien käyttöönottoon, ja varmistettava, että aiheettomasti maksetut tai väärin käytetyt määrät voidaan periä takaisin. Ukrainan on lisäksi sitouduttava varmistamaan, että Ukrainan viranomaiset käsittelevät viipymättä EPPOn ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tekemät, tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttaviin rikoksiin liittyvät keskinäistä oikeusapua koskevat pyynnöt ja luovutuspyynnöt.

2. Edellä 9, 10 ja 22 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa on määrättävä velvoitteista, joiden mukaan Ukrainan on
- a) tarkastettava säännöllisesti, että myönnetty rahoitus on käytetty sovellettavien sääntöjen, erityisesti petosten, korruption, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien tai muun unionin taloudellisia etuja vahingoittavan laittoman toiminnan ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista koskevien sääntöjen, mukaisesti;
 - b) suojeltava väärinkäytösten paljastajia;
 - c) toteutettava aiheelliset toimenpiteet petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi sekä unionin taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten tutkinta- ja syytetoimien toteuttamiseksi, päällekkäisen rahoituksen havaitsemiseksi ja välttämiseksi ja oikeudellisten toimien toteuttamiseksi väärinkäytettyjen varojen perimiseksi takaisin, myös Ukraina-suunnitelman mukaisten uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteiden osalta, ja toteutettava aiheelliset toimenpiteet käsitelläkseen viipymättä EPPOn ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisiä oikeusapupyynnöitä, jotka koskevat tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavia rikoksia;

- d) liitettävä III luvun mukaiseen maksupyyntöön vahvistuslausuma siitä, että varat on käytetty moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti ja aiottuun tarkoitukseen ja että niitä on hallinnoitu asianmukaisesti erityisesti sääntöjenvastaisuuksien, petosten, korruption ja eturistiriitojen ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista koskevien Ukrainan sääntöjen ja niitä täydentävien kansainvälisten standardien mukaisesti;
- e) varmistettava 1 kohdan soveltamiseksi ja erityisesti Ukraina-suunnitelman mukaisten uudistusten ja investointien täytäntöönpanoon liittyvien varojen käyttöä koskevia tarkastuksia varten riittävien tietojen kerääminen henkilöistä ja yhteisöistä, jotka saavat rahoitusta Ukraina-suunnitelman toimenpiteiden täytäntöönpanoon, mukaan lukien tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevat tiedot, ja pääsy näihin tietoihin unionin tietosuojaperiaatteiden ja sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti;
- f) nimenomaisesti valtuutettava komissio, OLAF ja Euroopan tilintarkastustuomioistuin käyttämään oikeuksiaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 artiklan 1 kohdan mukaisesti suhteellisuusperiaatetta noudattaen;
- g) varmistettava, että Ukrainan toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat EPPOLle kaikesta tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavasta rikollisesta toiminnasta, joka voi kuulua sen toimivaltaan.

3. Komissio pyrkii asettamaan Ukrainan käyttöön integroidun ja yhteentoimivan tieto- ja seurantajärjestelmän, johon sisältyy yksi tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysväline asiaankuuluvien tietojen, myös 2 kohdan e alakohdassa lueteltujen tietojen, saamiseksi ja analysoimiseksi unionin tietosuojaperiaatteiden ja sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti. Jos tällainen järjestelmä on käytettävissä, Ukrainan on käytettävä sitä ja syötettävä asiaankuuluvat tiedot järjestelmään, myös V luvun mukaisesti myönnettävää tukea hyödyntäen.
4. Edellä 9, 10 ja 22 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa on määrättävä myös komission oikeudesta vähentää tukivälineestä myönnettävää tukea asianmukaisessa suhteessa ja periä takaisin tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytetyt määrät tai pyytää lainan ennen aikaista takaisinmaksua tapauksissa, joissa on kyse unionin taloudellisia etuja vahingoittavista sääntöjenvastaisuuksista, petoksista, korruptiosta tai eturistiriidoista, joita Ukraina ei ole korjannut, tai tällaisista sopimuksista johtuvan velvoitteen vakavasta laiminlyönnistä. Päättyessään takaisinperinnän määrästä ja vähennyksestä tai ennen aikaisesti takaisin maksettavasta määrästä komissio noudattaa suhteellisuusperiaatetta ja ottaa huomioon unionin taloudellisia etuja vahingoittavan sääntöjenvastaisuuden, petoksen, korruption tai eturistiriidan tai velvoitteen laiminlyönnin vakavuuden. Ukrainalle annetaan mahdollisuus esittää huomautuksensa ennen tuen vähentämistä tai ennen aikaisen takaisinmaksun pyytämistä.

5. Tukivälineestä myönnettyjä varoja hoitavien henkilöiden ja yhteisöjen on ilmoitettava viipymättä kaikista epäilyistä tai tosiasiallisista petoksista, korruptiosta, eturistiriidoista ja sääntöjenvastaisuuksista tai muusta unionin taloudellisia etuja vahingoittavasta laittomasta toiminnasta 36 artiklassa tarkoitetulle tilintarkastuslautakunnalle, komissiolle, OLAFille ja tapauksen mukaan EPPOLle. Kyseisten henkilöiden ja yhteisöjen on voitava tosiasiallisesti ilmoittaa kyseisistä tapauksista asianmukaisten kanavien kautta.

36 artikla

Tilintarkastuslautakunta

1. Komissio perustaa tilintarkastuslautakunnan ennen kuin Ukraina toimittaa ensimmäisen maksupyyynnön.
2. Tilintarkastuslautakunta koostuu komission nimittämistä riippumattomista jäsenistä. Komissio voi kutsua jäsenvaltioiden ja muiden rahoittajien edustajia osallistumaan tilintarkastuslautakunnan toimintaan. Komissio voi pyytää, että muut tukivälineen rahoittamiseen osallistuvat avunantajat nimittävät tarkkailijoita tilintarkastuslautakuntaan.
3. Tilintarkastuslautakunta hoitaa tehtävänsä täysin objektiivisesti ja toimii parhaiden sovellettavien kansainvälisten käytäntöjen ja standardien mukaisesti. Se toimii rajoittamatta komission, OLAFin, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja EPPOn toimivaltaa.

4. Tilintarkastuslautakunnan on varmistettava säännöllinen vuoropuhelu ja yhteistyö Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sekä tarvittaessa Ukrainan tilintarkastuskamarin ja muiden instituutioiden kanssa.
5. Tilintarkastuslautakunta, sen jäsenet ja sen henkilöstö eivät saa tehtäviään hoitaessaan pyytää eivätkä ottaa ohjeita Ukrainan hallitukselta tai muulta toimielimeltä, elimeltä tai laitokselta. Sen henkilöstön valinnassa ja sen hallinnossa ja talousarviossa sovelletaan tiukkoja riippumattomuuden takeita.
6. Tilintarkastuslautakunta auttaa komissiota torjumaan tukivälineestä myönnettävien unionin varojen huonoa hoitoa ja erityisesti petoksia, korruptiota, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka liittyvät tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytettyihin määriin.
7. Tätä varten tilintarkastuslautakunta raportoi säännöllisesti komissiolle ja toimittaa sille viipymättä kaikki saamansa tai tietoonsa saatetut tiedot kaikista havaituista tapauksista tai vakavista huolenaiheista, jotka liittyvät julkisen rahoituksen huonoon hoitoon tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytettyjen määrien osalta. Komissio tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle hyvissä ajoin tilintarkastuslautakunnan havainnoista ja suosituksista.

Lisäksi tilintarkastuslautakunta antaa suosituksia Ukrainalle kaikissa tapauksissa, joissa Ukrainan toimivaltaiset viranomaiset eivät sen näkemyksen mukaan ole toteuttaneet tarvittavia toimia ehkäistäkseen, havaitakseen ja korjatakseen petoksia, korruptiota, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka ovat haitanneet tai uhkaavat vakavalla tavalla haitata tukivälineestä rahoitettujen menojen moitteetonta varainhoitoa, ja kaikissa tapauksissa, joissa se havaitsee Ukrainan viranomaisten käyttöön ottaman valvontajärjestelmän suunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia puutteita. Ukrainan on pantava tällaiset suositukset täytäntöön ilman aiheetonta viivytystä tai esitettävä perustelut sille, miksi se ei ole niin tehnyt.

Tilintarkastuslautakunnan laatimat kertomukset ja sen antamat tiedot lähetetään myös OLAFille, ja ne voidaan antaa asiaankuuluvien Ukrainan viranomaisten käyttöön, erityisesti jos tällaisten viranomaisten on toteutettava toimia petosten, korruption, eturistiriitojen, sääntöjenvastaisuuksien tai muun unionin taloudellisia etuja vahingoittavan laittoman toiminnan ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi sekä unionin taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten tutkinta- ja syytetoimien toteuttamiseksi.

8. Tilintarkastuslautakunnalla on oltava pääsy tietoihin, tietokantoihin ja rekistereihin, joita se tarvitsee tehtäviensä hoitamiseksi. Puitesopimuksessa määritellään säännöt ja tarkemmat määräykset, jotka koskevat tilintarkastuslautakunnan pääsyä asiaankuuluviin tietoihin ja asiaankuuluvien tietojen toimittamista Ukrainan toimesta tilintarkastuslautakunnalle.
9. Tilintarkastuslautakunnan toiminta rahoitetaan V luvun mukaisesti.

37 artikla

Ukrainan tukivälinettä koskeva vuoropuhelu

1. Komissio käy vähintään neljän kuukauden välein vuoropuhelua Euroopan parlamentin asiasta vastaavien valiokuntien kanssa tarpeen mukaan keskustellakseen
 - a) edistymisestä tukivälineen ja erityisesti Ukraina-suunnitelman ja niihin liittyvien investointien ja uudistusten täytäntöönpanossa, mukaan lukien uudistukset, joilla tuetaan Ukrainan asteittaista mukautumista unionin sääntöihin, arvoihin, normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin, jäljempänä 'säännöstö';
 - b) Ukraina-suunnitelman arvioinnista, mukaan lukien mahdollinen kielteinen arvio;
 - c) edellä 36 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen kertomusten tärkeimmistä havainnoista;
 - d) jäljempänä 39 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun kertomuksen tärkeimmistä havainnoista;
 - e) tarvittaessa maksu-, pidättämis- ja vähentämismenettelyistä, mukaan lukien kaikki ehtojen tyydyttävän täyttymisen varmistamiseksi esitetyt huomautukset; sekä
 - f) muista tukivälineen täytäntöönpanoon liittyvistä asiaankuuluvista tiedoista, jotka komissio on toimittanut Euroopan parlamentille.

2. Euroopan parlamentti voi tuoda päätöslauselmissaan esiin näkemyksensä 1 kohdassa tarkoitetuista seikoista.
3. Komissio ottaa huomioon Ukrainan tukivälinettä koskevan vuoropuhelun yhteydessä esiin tulleet seikat, tapauksen mukaan myös Euroopan parlamentin päätöslauselmat.

VII luku

Työohjelmat, seuranta, raportointi ja arviointi

38 artikla

Työohjelmat

1. Tukivälineen mukainen tuki pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 110 artiklassa tarkoitetuilla työohjelmilla. Työohjelmat hyväksytään täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään tämän asetuksen 42 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen, lukuun ottamatta tämän asetuksen 23 artiklan 2 kohdan ja 34 artiklan 6 kohdan perusteella toteutettuja toimia.
2. Edellä olevan V luvun mukainen tuki voidaan panna täytäntöön myös erityisillä työohjelmilla, jos kyseisen tuen täytäntöönpano ei edellytä 9 ja 10 artiklassa tarkoitettujen sopimusten tekemistä.

39 artikla

Seuranta ja raportointi

1. Komissio seuraa tukivälineen täytäntöönpanoa ja arvioi 3 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Kyseisen täytäntöönpanon seurannan on oltava kohdennettua ja oikeassa suhteessa tukivälineen puitteissa toteutettaviin toimiin.
2. Edellä 10 artiklassa tarkoitetuissa rahoitus sopimuksissa ja 22 artiklassa tarkoitetussa lainasopimuksessa vahvistetaan säännöt ja menettelyt, joiden mukaisesti Ukrainan on raportoitava komissiolle tämän artiklan 1 kohtaa sovellettaessa. Ukrainan toimivaltaisten viranomaisten olisi hyödynnettävä tällaista raportointia varten säännöllisiä kuulemisia Verhovna Radan ja muiden sidosryhmien, kuten alue-, paikallis- ja kaupunkiviranomaisten ja muiden viranomaisten, sekä työmarkkinaosapuolten ja kansalaisjärjestöjen kanssa 14 artiklan mukaisesti.
3. Ukrainan investointikehyksen puitteissa annetusta unionin tuesta on raportoitava 28 artiklan 10 kohdan mukaisesti.
4. Komissio antaa samanaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisesta vuosittaisen edistymiskertomuksen, jota täydennetään neljännesvuosittain tukivälineen täytäntöönpanoa koskevilla tilannekatsauksilla.
5. Komissio toimittaa tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetun kertomuksen 42 artiklassa tarkoitetulle komitealle.

40 arviointi
Tukivälineen arviointi

1. Komissio toimittaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2026 Euroopan parlamentille ja neuvostolle riippumattoman väliarviointikertomuksen tukivälineen täytäntöönpanosta ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2031 riippumattoman jälkiarviointikertomuksen.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa arviointikertomuksissa arvioidaan erityisesti sitä, missä määrin tukivälineen tavoitteet on saavutettu, tukivälineestä myönnettyjen varojen käytön tehokkuutta, unionin taloudellisten etujen suojaamista ja eurooppalaista lisäarvoa. Niissä käsitellään myös sitä, ovatko kaikki tavoitteet ja toimet edelleen merkityksellisiä.
3. Komissio tekee tarvittaessa ehdotuksia, joissa otetaan huomioon 1 kohdassa tarkoitettujen arviointikertomusten tulokset.
4. Jälkiarviointikertomuksessa arvioidaan kokonaisvaltaisesti tukivälinettä ja esitetään mahdollisuuksien mukaan tietoja sen pitkän aikavälin vaikutuksista.
5. Jälkiarvioinnissa hyödynnetään OECD:n kehitysapukomitean hyvän käytännön periaatteita ja pyritään varmistumaan siitä, että tavoitteet saavutettu, ja laatimaan suosituksia tulevien toimien parantamiseksi.

Komissio toimittaa arviointien havainnot ja päätelmät sekä omat huomautuksensa ja jatkotoimensa tiedoksi Euroopan parlamentille, neuvostolle ja jäsenvaltioille. Kyseisistä arvioinneista voidaan keskustella Euroopan parlamentin, neuvoston tai jäsenvaltioiden pyynnöstä. Tuloksia hyödynnetään ohjelmien ja toimien valmistelussa ja resurssien kohdentamisessa. Kyseiset arvioinnit ja jatkotoimet asetetaan julkisesti saataville.

Komissio ottaa tukivälineestä myönnetyn unionin rahoituksen arviointiprosessiin mukaan kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, mukaan lukien tuensaajat, työmarkkinaosapuolet, kansalaisjärjestöt ja paikallis- ja alueviranomaiset, siinä määrin kuin se on tarkoituksenmukaista ja voi tapauksen mukaan pyrkiä tekemään yhteisiä arviointeja jäsenvaltioiden ja muiden kumppanien kanssa niin, että myös Ukraina osallistuu niihin tiiviisti.

VIII luku

Loppusäännökset

41 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle seitsemän päivän kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä määräämättömäksi ajaksi 21 ja 32 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 21 ja 32 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevien 21 ja 32 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

42 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.
3. Jos komitea ei anna 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten osalta lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

4. Kun komitean lausunto on määrä hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, tämä menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.

43 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Komissio voi toteuttaa tiedotustoimia varmistaakseen Ukraina-suunnitelmassa tarkoitettuun rahoitustukeen myönnettävän unionin rahoituksen näkyvyyden, muun muassa toteuttamalla yhteisiä tiedotustoimia Ukrainan kanssa. Komissio voi tarpeen mukaan varmistaa, että tukivälineestä myönnettävästä tuesta tiedotetaan ja se tuodaan esille rahoitusta koskevan maininnan avulla.
2. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava rahoituksen alkuperä ja huolehdittava unionin rahoituksen näkyvyydestä soveltuvien osin muun muassa pitämällä esillä unionin tunnusta ja rahoitusta koskevaa asianmukaista mainintaa, johon sisältyvät sanat ”Euroopan unionin rahoittama – Ukrainan tukiväline” tai ”Euroopan unionin yhteisrahoittama – Ukrainan tukiväline”, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia ja tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa erilaisille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö.

3. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat tukivälinettä, tukivälineen nojalla toteutettuja toimia ja saavutettuja tuloksia. Tukivälineeseen osoitetuilla varoilla tuetaan myös unionin poliittisia painopisteitä koskevaa toimielinten tiedotusta sikäli kuin kyseiset painopisteet liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.
4. Tiedotus, viestintä ja julkisuus on toteutettava esteettömässä muodossa.

44 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja